

NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 11 december 2025 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerding, burgemeester.

Griffier: de heer E. Krijgsman.

Aanwezige leden: de heren mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk, G. van den Ende, J.D.A. Haubrich en B. van Horck, mevrouw C.L. Ilić, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt (iets later), de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw E. Mieremet, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren A.L.R. Posthuma en B.W. Reinke, mevrouw J.C. Schroot, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer C.J. van der Elst en de heer H.G. Schokker.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Het is 20.00 uur. Ik open hierbij de vergadering van donderdag 11 december 2025 en ik heet u allen van harte welkom.

Mevrouw De Bruin van de VVD is vanavond afwezig. Mevrouw Van der Krogt van GroenLinks komt wat later, want zij en haar man zijn vandaag 40 jaar getrouwd en zij zijn uit eten.

(Applaus)

De **voorzitter**: Het is dus een mooie dag voor hen beiden. Fijn dat ze zich na het eten nog bij ons gaat vervoegen.

Er is weer een mooi kerstpresentje voor de raadsleden en de collegeleden van Zij aan Zij. Dank dus weer aan Zij aan Zij, want ik weet dat zij hier hard aan hebben gewerkt. Dus heel veel dank. Ik hoop dat we er allemaal veel gebruik van maken, want zo te zien kunnen we er zeker wat mee.

Het is bijna kerst. Zijn onze bodes van vanavond er, Henk en Dominique? Zij zijn beneden. Ik wil graag een heel hard applaus voor hen, want we hebben voor het hele bodeteam en voor de dames van de kantine een hele lekkere banketstaaf met een mooie bon erbij die ze kunnen inwisselen bij een lokale slagerij, als dank voor al hun inzet, altijd maar weer. Dus heel veel dank en een groot applaus voor het team van de bodes. Ik zal dit straks aan hen geven.

(Applaus)

De **voorzitter**: Voor de spreektijden zijn we uitgegaan van een vergadering van 2,5 uur. De fracties hebben ieder 15 minuten en het college 28 minuten. Ik ga daar uiteraard bij eenieder strak op sturen. Dan weet u dat, wethouder Schokker; ik zag dat u vanavond het hoofdgerecht bent, qua onderwerpen.

Dan de vaststelling van de agenda. Bij agendapunt 6.1, het raadsvoorstel Belastingverordening OZB, zijn gisteren gewijzigde stukken toegevoegd met de actualisatie van de tarieven in verband met de laatste waardeontwikkelingscijfers. Kan dit nog steeds een hamerstuk blijven?

De heer **Maassen** (SP): Ik zou daar graag een stemverklaring bij willen afleggen.

De **voorzitter**: Dat kan altijd, want dat vraag ik altijd bij elk stuk. Dat komt helemaal goed, maar het blijft dus een hamerstuk, met uiteraard de mogelijkheid om stemverklaringen af te leggen.

Op verzoek van het college wordt agendapunt 11, de vierde technische wijziging van de Verordening Jeugdhulp gemeente Voorschoten 2015, van de agenda gehaald. Wethouder Schokker geeft een nadere toelichting.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Dit punt is in de commissievergadering twee weken geleden besproken. Na afloop van de commissievergadering hebben we mede naar aanleiding van nadrukkelijke opmerkingen van mevrouw Van Hellemond van de PvdA en ook van mevrouw Wijnen van D66 geconcludeerd dat een toezichthouder op basis van kwaliteit juridisch niet houdbaar was. Er is wel een wens vanuit de regio om een extra toezichthouder te hebben, ook op basis van het rapport van KokxDeVoogd, maar dan een toezichthouder op basis van rechtmatigheid en contactmanagement. Dit heb ik naar aanleiding van de discussie hier ook nadrukkelijk besproken in de regio. Er komt in de loop van volgend jaar, waarschijnlijk in het tweede kwartaal, een gewijzigde verordening, waar dan ook nog een aantal andere maatregelen vanuit KokxDeVoogd in zullen zitten.

De **voorzitter**: Stemt de raad ermee in dat agendapunt 11 hedenavond van de agenda wordt gehaald? Ja, dat is bij dezen besloten. Dank, wethouder.

Naar aanleiding van een verzoek van de commissie Burger en Bestuur op 4 december wordt de raad voorgesteld om agendapunt 12, de Nota Samenwerken, van de agenda te halen en terug te sturen naar het college, omdat de Rekenkamer op dit moment een onderzoek naar de verbonden partijen uitvoert. De eventuele aanbevelingen die de raad uit dit rapport overneemt, kunnen daarna in een gewijzigde Nota Samenwerken verwerkt worden en vervolgens weer in het reguliere raadstraject worden voorgelegd. Stemt de raad ermee in dat agendapunt 12 van de agenda wordt gehaald en later terugkomt? Ja, dat is bij dezen besloten.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter**: Ik zie nu Henk en Dominique. Komen jullie even binnen? Dan kunnen jullie het cadeautje in ontvangst nemen. Sorry, we gaan nog een keer applaudiseren. Heel veel dank!

(Applaus)

2. Beëdiging burgercommissielid

De **voorzitter**: De fractie van de SP heeft een nieuw burgercommissielid aangedragen: de heer Christiaan Ruisch. In de commissieverordening is afgesproken dat de commissie Geloofsbrieven ook voor nieuwe commissieleden onderzoek doet. Ik geef de heer Bremmer als voorzitter van deze commissie het woord om hiervan verslag te doen.

De heer **Bremmer** (CDA): Mede namens de collega's Bart Lavrijsen en Arnold Posthuma kan ik u zeggen dat het een bijzondere vergadering was. We waren begonnen en bij één viel voortdurend internet uit. Bij de ander was de agenda plotseling verdwenen. De derde dacht stilletjes: zonder de SP gaat het toch ook goed? Dat is natuurlijk hilarisch. Omdat politiek ook leuk kan zijn, begin ik hiermee voor de mensen op de tribune. We hebben de puzzelstukjes opnieuw bij elkaar gelegd en we hebben de zaak grondig bekeken. De commissie is eenstemmig van oordeel dat de heer Ruisch aan alle eisen voldoet. Ik zal dat nu voorlezen.

De commissie uit de raad van de gemeente Voorschoten heeft de geloofsbrief en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen die zijn ingezonden door de heer Ruisch, Christiaan, wonende te Voorschoten. De commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat het voorgedragen burgercommissielid aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot zijn toelating als lid van de raadscommissie.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Bremmer. Ik ben overigens heel benieuwd bij wie het internet uitviel en bij wie ... Nou ja, goed. Dat is iets voor strakjes, bij de borrel. We gaan over tot de beëdiging. Ik vraag de heer Ruisch om naar voren te komen.

Ik lees de belofte voor.

(De heer Ruisch legt de verklaring en belofte af die behoort bij de benoeming tot raadscommissielid.)

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd, welkom en heel veel plezier!

(Applaus)

De **voorzitter**: Welkom als commissielid in Voorschoten. Namens de gehele raad wens ik u uiteraard heel veel succes, maar vooral ook heel veel plezier toe. Blijft u er gezellig de hele avond bij? Dan kunt u alvast een beetje oefenen.

3. Vaststellen raadsnotulen van 6 en 13 november 2025

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

4.1. Brieven van instellingen of burgers;

4.2. Informatiebrieven van het college van B en W

4.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

Er wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

5. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: Er zijn twee onderwerpen aangekondigd. Mevrouw Ilić van GroenLinks heeft vragen over het verwijderen van de bosjes langs het spoor in de groenstrook. De heer Maassen van de SP heeft vragen over de sloopplannen in de Vlietwijk. We beginnen met de vragen van mevrouw Ilić.

- Verwijderen van de bosjes langs het spoor in de groenstrook

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Met amendement 370 heeft de raad onlangs op het nippertje een taakstelling of bezuiniging op het groenbeheer teruggedraaid. We waren het er allemaal over eens dat we niet rücksichtslos plantvakken met bosjes en heesters moeten vervangen door Engels raaigras. Engels raaigras is goedkoper en makkelijker in onderhoud, maar saai om te zien en het betekent vernietiging van leefgebied van dieren, zoals egels of vogeltjes, zoals de huismus of een roodborstje, want die houden van rommelhoekjes, bosjes en blaadjes. Die bosjes zijn belangrijk, want dieren hebben vijf v's nodig: voedsel, vocht, veiligheid, voortplanting en verbinding. Al die elementen zijn cruciaal voor het overleven van dieren. Bosjes vervullen veel van dit soort v's en zijn dus belangrijk. Dit is dus een pleidooi voor iedereen om je tuin eens niet winterklaar te maken. Hou het gewoon eens lekker rommelig. Hark het niet aan en geniet daarna van de vogeltjes en het geknor van een egel. Dit is ook een vraag richting de gemeente, een urgente vraag, want tot onze schrik heeft de gemeente afgelopen week bosjes weggehaald langs het spoor in de wijk Noord-Hofland, bij het Baron van Heemstrapad. Dat is nota bene een groene verbinding in de omgevingsvisie, op een van de kaarten. Wij maken ons dus zorgen of amendement 370 wel wordt uitgevoerd of dat er alsnog plannen zijn om de taakstelling of bezuiniging uit te voeren en al die bosjes te vervangen door Engels raaigras. Onze vraag is dus: waarom zijn deze bosjes weggehaald? Wat komt ervoor in de plaats? En is de gemeente van plan om de komende tijd op meer plekken die belangrijke bosjes te verwijderen?

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Dank aan de vragensteller. U vraagt in eerste instantie of het een onderdeel van het plan is om plantvakken om te zetten naar grasvelden. Dit is in feite nog de oude situatie waar nog op gehandeld is. Het antwoord is dus ja. De tweede vraag was waarom de bosjes zijn verwijderd. Het eerste antwoord was ja; op deze vraag hoef ik dus geen antwoord te geven. Welke effecten zijn er voor flora en fauna en hoe gaat de gemeente die compenseren? Onze inschatting is dat de effecten voor flora en fauna echt heel beperkt zijn. Op dit moment vindt dan ook geen compensatie plaats, maar we kijken wel of in de directe omgeving enige vorm van compensatie mogelijk is. Daar kijken we dus heel goed naar. We geven wel mee dat de grondgesteldheid daar matig is en dat de ruimte vanwege hoogspanningskabels beperkt is. U vraagt ook naar de toekomst: worden ook op andere plekken vergelijkbare inrichtingsmaatregelen voorzien? Dat was het geval, maar gezien het terugdraaien van de bezuiniging voor 2026 gaan we natuurlijk wel bekijken of we dat kunnen aanpassen. Dat is dus het antwoord op die vraag.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Het begin van het antwoord van de wethouder was teleurstellend, want we krijgen bevestigd dat dit het plan was en dat er misschien wel compensatie plaatsvindt, maar dat compensatie niet in de oorspronkelijke plannen zit en dat we als gemeente dus doorgaan met het verwijderen van bosschages en heesters. Dat is dus teleurstellend.

De **voorzitter**: Wat is uw vraag? Want dit is het vragenuur.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Zit de compensatie standaard in het plan of zijn deze vragen aanleiding voor de compensatie?

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Bij de beantwoording van de eerste vraag zegt de wethouder: dit was nog het oude beleid. Dat is raar, want het oude beleid is nooit van kracht geweest. Het oude beleid is voorgesteld in de begroting en is daaruit geamendeerd. Mijn vraag is dus hoe het kan dat er werkzaamheden zijn gepland op basis van beleid dat nooit van kracht is geweest.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Eerst de vraag van mevrouw Ilić. Ik heb bij de beantwoording van vraag 4 aangegeven dat we dat allemaal opnieuw gaan bekijken. Je plant zoiets van tevoren in; dat is eigenlijk ook meteen het antwoord op de vraag van meneer Maassen. We gingen er natuurlijk van uit dat er aanpassingen zouden moeten komen. Gelukkig zijn die teruggedraaid. We zijn nu dus ook weer bezig. Dit is dus eigenlijk een restant van de aanpassing. We gaan het dus gewoon meenemen. Het groenbeleid is niet allemaal helemaal uitgedokterd. Je houdt gewoon rekening met het feit dat er een bezuiniging aankomt. Daar plan je op in. Nu is dat gelukkig teruggedraaid en gaan we dat zo snel mogelijk doen. Het is goed dat u dit even aan de orde stelt.

De **voorzitter**: We gaan naar de tweede deel van dit agendapunt, de vragen van de heer Maassen over de sloopplannen in de Vlietwijk.

- *Sloopplannen in de Vlietwijk*

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Eerst denkt de commissie die de geloofsbrieven moet onderzoeken dat de SP niet nodig is en nu hapert de microfoon ook nog; het wordt weer leuk vandaag. Het is de fractie van de SP ter ore gekomen dat woningcorporatie Rijnhart Wonen in de Vlietwijk bewonersavonden organiseert waarop wordt gesproken over de mogelijke sloop van sociale huurwoningen. Hierbij is altijd iets vreemds aan de hand, want degene die daar uiteindelijk over beslist, is de eigenaar van die woning, de woningcorporatie, maar die woning wordt natuurlijk ook door iemand bewoond. Dat is weliswaar een huurder, die die woning niet in eigendom heeft, maar die huurder kan daar meerdere jaren, soms wel 10, 20 of 25 jaar wonen en kan die woning wel degelijk beschouwen als zijn of haar woning. Het verschil tussen wie de eigenaar is en wie zich eigenaar voelt, is in dit geval vaak groot. Sloop hakt er hard in. Daarom de volgende vragen aan het college. Is het college door Rijnhart Wonen geïnformeerd over het voornemen om sociale huurwoningen te slopen in de Vlietwijk? En zo ja, om hoeveel woningen gaat het dan? Vraag 2: is het besluit over de sloop van de woningen in de Vlietwijk onherroepelijk of kan er nog over gesproken worden? En wat kunnen huurders doen om de sloop van die woningen te voorkomen? En ten derde: op welke manier gaat het college de gemeenteraad betrekken bij deze voor de mensen in ons dorp ingrijpende beslissing, zodat wij als gemeenteraad de mensen op de juiste manier kunnen informeren en zodat mensen via ons ook op de juiste manier invloed kunnen uitoefenen bij deze ingrijpende beslissing?

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Dit zijn terechte vragen, want dit is inderdaad een project met een grote impact voor de betrokken bewoners. Dus ja, we zijn geïnformeerd en bekend met het voornemen om in die renovatie onder andere ook te gaan slopen. Het aantal is nog niet bekend. Het gaat in totaal om ongeveer 600 woningen in eigendom van Rijnhart. Die worden dus niet allemaal gesloopt, maar een klein deel daarvan. Daarnaast is er ook nog een deel - enkele tientallen; denk aan ongeveer 25 woningen - in eigendom. Ik wil graag als volgt antwoorden op de volgende vragen. De sloop is zeker niet onherroepelijk. Het voornemen is om u in Q1 ter informatie een intentieovereenkomst voor te leggen.

Ik wil graag ingaan op de manier waarop de raad in de toekomst betrokken zal worden. Een onderdeel van die intentieovereenkomst die ter informatie aan u voorgelegd wordt, is een uitgewerkte planning. Daarbij is het streven om zo snel mogelijk een uitwerkingskader aan de raad

voor te leggen ter besluitvorming. Daarbij bent u dus vol aan de knoppen, zoals dat heet. Het college zal daarvoor in de aanloop naar het uitwerkingskader een proces inrichten om de ambities en de uitgangspunten duidelijk te maken en daarover met u in gesprek te gaan, zodat u die input kan geven. Een sociaal plan voor de herhuisvesting, al dan niet tijdelijk, wordt gemaakt na informatiebijeenkomsten met bewoners. Er is dus nadrukkelijk participatie van de omwonenden. Dit plan wordt samen met de vertegenwoordigers van de huurders gemaakt. Het maken van een sociaal plan is een verplichting bij renovatie- en slooptrajecten van een woningcorporaties. Die verplichting vloeit voort uit de wet. Het college zal erop toezien dat het sociaal plan voor de bewoners voor wie herhuisvesting van toepassing is, conform de landelijke regelgeving wordt uitgevoerd en vastgelegd.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Het is altijd lastig om een hele reeks mondeling verstrekte cijfers in één keer te verwerken. In de beantwoording van de eerste vraag zei de wethouder dat het om tien tot vijftien woningen ging. Is dat een indicatie van het aantal woningen dat gesloopt gaat worden of van het aantal woningen dat gerenoveerd gaat worden?

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Het aantal mogelijk te slopen woningen is onbekend. Het totale aantal woningen die betrokken worden in de renovatie, is 600 in eigendom van Rijnhart en ongeveer 25 in eigendom van bewoners.

De **voorzitter**: Daarmee sluiten we dit agendapunt af.

6. Hamerstukken

6.1. Belastingverordeningen OZB en RZB 2026 (raadsregistratienummer Z/25/101557/472193)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De fractie van de SP snapt dat op dit moment alleen een technische verordening voorligt. Daar zullen wij dus niet tegen stemmen. De politieke keuze om dit te doen is al eerder gemaakt, per amendement bij de begroting. De fractie van de SP heeft toen voor dat amendement gestemd. Dat amendement hield in dat de ozb komend jaar wordt bevroren, dus niet wordt verhoogd. We hebben daar toen voor gestemd omdat het, als je geld overhoudt, netjes is dat mensen dat terugkrijgen. Maar met terugwerkende kracht zijn wij daar niet zo blij mee, want er wordt inderdaad geld teruggegeven aan de bewoners, maar als je dat via de ozb doet, geef je het eigenlijk alleen terug aan de huiseigenaren.

De **voorzitter**: Mag ik u vragen uw stemverklaring af te ronden?

De heer **Maassen** (SP): Ja, excuus. Wij vinden dit jammer, want 30% van de inwoners krijgt op deze manier het geld niet terug. Dat hadden wij graag anders gezien, maar wij zullen niet tegen deze verordening stemmen.

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

6.2. Zienswijze begrotingswijziging 2026 Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/25/104847/468889);

6.3. Opheffen geheimhouding per 23 januari 2026 (raadsregistratienummer Z/25/107086/475385)

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

7. BESPREEKPUNTEN

8. Najaarsnota 2025 (Z/25/101935/469970)

De **voorzitter**: De Najaarsnota 2025 geeft de stand van zaken weer van de uitvoering van de Programmabegroting 2025 tot en met augustus 2025. Zowel financieel als beleidsmatig wordt de voortgang weergegeven, waarbij het college de gemeenteraad voorstelt om de begroting te wijzigen. We hebben dit op 4 december besproken in de commissie. Nu ligt het stuk ter besluitvorming voor.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Zoals u al aangaf, hebben we deze Najaarsnota uitgebreid besproken in de commissie. Ik zal het hier niet allemaal herhalen. Het belangrijkste punt is natuurlijk dat we financieel een grote meevaller hebben. We stonden voor dit jaar op een flinke negatieve uitkomst. Dat is met deze Najaarsnota omgedraaid. Het is op zich heel fijn dat het positief is, maar het feit dat er weer een grote plotselinge verschuiving is, is op zich zorgwekkend. We hebben in de commissie al geconstateerd dat dit het college niet verweten kan worden. Dit zijn allemaal externe ontwikkelingen vanuit het Rijk: bedragen die erbij komen en bedragen die eraf gaan. We komen er gelukkig goed uit, maar dit maakt het niet makkelijker om te sturen. We zijn verder dus wel akkoord met het raadsvoorstel en de financiële aspecten die daarin opgenomen zijn. We zullen straks ook voorstemmen.

De cijfers die vermeld worden over het restafval deden bij de fractie van GroenLinks en enkele andere fracties de wenkbrauwen wel wat fronsen. We hebben al jaren een probleem met het restafval. We produceren in Voorschoten vrij veel restafval. Dat is ook stabiel te veel; het liep de afgelopen jaren zelfs een klein beetje op, terwijl het Rijk wil dat wij fors naar beneden gaan en ook steeds hogere boetes oplegt om dit af te dwingen. Het is niet gunstig voor het milieu en het is ook niet gunstig voor de portemonnee van onze inwoners. Wij zouden daar graag iets aan doen. We krijgen er alleen weinig grip op. Het was onderdeel van het coalitieakkoord om hieraan te gaan werken. Dat is uiteindelijk niet het meest geslaagde onderdeel van het coalitieakkoord; ik denk dat we het daar allemaal over eens kunnen zijn. Daarom verbaasde het ons dat we in deze Najaarsnota andere cijfers zagen dan een maand geleden in de begroting, die ook melding maakte van de meest recente cijfers over restafval. Het was bovendien verbazingwekkend dat er nu plotseling sprake is van een daling met 15% jaar op jaar. Dat zou op zich heel mooi nieuws kunnen zijn, maar dit doet toch vermoeden dat er iets aan de hand is met die cijfers. We hebben daarover samen met de fractie van de PvdA technische vragen gesteld. In de commissievergadering werd duidelijk dat er inderdaad gewijzigd is: we gaan over op andere cijfers. Die zijn kennelijk beter; dat nemen wij aan, want wij vertrouwen daarin op de expertise van de ambtenaren. Het maakt het alleen wel wat moeilijk om te sturen. Wat hier nu in de Najaarsnota staat, is op zich geen heikel punt, maar wij zouden het goed vinden als wij in de toekomst kunnen bouwen op de cijfers die er liggen en als zij ook voor iedereen inzichtelijk zijn, zodat er geen verwarring gesticht wordt. Wij denken dat het daarom goed zou zijn als er op de wijziging van de cijfers een toelichting zou komen die iets uitgebreider is dan wat we tot nu toe zagen in de Najaarsnota en in de beantwoording van de technische vragen, als de twee soorten cijfers die tot nu toe gebruikt zijn, achter elkaar worden gezet zodat we ze kunnen vergelijken en als we vanaf nu afspreken dat we nog maar één set cijfers gebruiken en dat we niet gaan wisselen tussen documenten die een maand van elkaar in de raad komen. Dat had misschien met een toezegging gekund in de commissie. We doen het nu door motie 372 in te dienen. Daarin vragen we om een korte toelichting, een informatiebrief. Wij denken zelf aan één kantje A4; het hoeft echt niet heel ingewikkeld te zijn. We hopen dat de raad hierin meegaat, want we denken dat we allemaal baat hebben bij duidelijkheid over deze cijfers. De motie, die mede wordt ingediend door de PvdA, luidt:

"Motie 372.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 11 december 2025, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. in de Najaarsnota 2025 de restafvalcijfers tot onduidelijkheid en verwarring hebben geleid;*
- b. de restafvalcijfers over gelijke tijdvakken uit de najaarsnota 2025 afwijken van de restafvalcijfers uit de begroting 2026;*
- c. in eerdere begrotingen, voorjaarsnota's, najaarsnota's en jaarrekeningen op basis van wisselende definities restafvalcijfers zijn gepresenteerd;*

overwegende dat:

- d. onduidelijkheid over de restafvalcijfers de waarde van deze cijfers vertroebelt, het debat bemoeilijkt en de aanpak van het probleem met restafval niet helpt;*

verzoekt het college:

1. *de raad middels een informatiebrief te informeren over de juiste historische cijfers over de restafvalstromen in Voorschoten, met daarbij:*
 - a. *een duidelijke definitie van huishoudelijk afval, fijn restafval (restafval uit de grijze container), fijn restafval na nascheiding, opgehaald grofvuil en weggehaald grofvuil;*
 - b. *een directe vergelijking van cijfers over de restafvalstromen volgens de verschillende gebruikte methoden vanaf 2020, voor zover deze beschikbaar zijn;*
2. *in komende rapportages over het restafval uniforme definities van de afvalcijfers te gebruiken,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Welkom, mevrouw Van der Krogt, en gefeliciteerd met het mooie jubileum.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Net als mijn voorganger zullen we niet de inbreng in de commissie herhalen, maar wel een aantal punten schetsen. De Najaarsnota is altijd een mooi moment van reflectie om terug te kijken. Wat brengt terugkijken je? Dat brengt misschien geleerde lessen. Daarom zijn we kritisch en hebben we veel vragen gesteld. Het is goed om te lezen dat het college vindt dat we steeds beter realistische plannings kunnen maken. 76% is uitgevoerd; dat is inderdaad best goed. Een belangrijke vraag hierbij, die ik ook in de commissie stelde, is of er is gedaan wat het meest nodig is. Wij zien op verschillende programma's ook echt vooruitgang. Dus complimenten daarvoor aan het college. D66 is ook blij met de sterke regionale positionering. Na maart 2026 verwachten we daar nog verder in te groeien.

In de commissie bespraken we de overhevelingen. We zien dat er qua woningbouw overgeheveld wordt. We hebben hier meerdere vragen over gesteld. Wij maken ons, volgens mij net als de rest van de raad en ook het college, zorgen over onderwijshuisvesting, het treintje en woningbouw. Dank voor de grondige beantwoording van onze technische vragen. We snappen dat dingen anders lopen dan gedacht of gepland. Onze oproep is wel om te zorgen dat we goed meegenomen worden, niet alleen wij als raad maar ook de inwoners, zodat duidelijk is waarom besluiten genomen worden of waarom dingen niet gebeuren.

Over onderwijshuisvesting en de Marijkelaan: dank voor de beantwoording van de vragen. Daarin lezen we dat we een raadsinformatiebrief kunnen ontvangen voorafgaand aan de vaststelling van de uitwerkingskaders, die eind Q2 verwacht wordt. Die toezegging, die in de beantwoording staat, willen we hier expliciet maken. Wil de wethouder dat doen in zijn beantwoording van de vraag of dat inderdaad zo is?

De Fortgensschool heeft nieuwe huisvesting nodig. Ook de andere scholen willen weten waar ze aan toe zijn. Ze kunnen nu soms dingen niet aanpakken omdat het zonde is om geld weg te gooien, maar als je weet dat het nog even duurt, gaan ze die investeringen wél maken. Kan het college zeggen wanneer de Fortgens het nieuwe schoolgebouw zal betreden? Ik heb het over een indicatie, zodat we zo duidelijk mogelijk zijn voor de scholen.

Wij staan achter de zojuist ingediende motie. Ons punt is dat die cijfers vergelijkbaar moeten zijn met wat er regionaal gebeurt. Misschien kan de wethouder daar iets over zeggen: kan dat meegenomen worden? Dat is onze extra vraag.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. De Najaarsnota laat over het algemeen altijd zien hoe goed het met ons werk en met het geld van de gemeente gaat. Ik ben blij dat we kunnen zeggen dat het goed gaat met Voorschoten. Driekwart van onze plannen staat op groen. Dat betekent dat we veel doelen halen, bijvoorbeeld bij sport, veiligheid, onderwijs en het sociaal domein. Als iets niet helemaal lukt, sturen we op tijd bij. Ook financieel staan we er goed voor. Aan het begin van het jaar hadden we zorgen, maar nu zien we dat de cijfers positief uitpakken. We sluiten 2025 af, zo lijkt het, met een voordelig saldo van € 184.000. Dat komt doordat we op tijd hebben bijgestuurd, maar inderdaad ook door extra gelden die we ontvangen hebben vanuit het Rijk. Ook hebben we goed gekeken naar kosten, zoals energie en inhuur. Daaraan gaven we minder uit dan eerder gedacht. Voorschoten Lokaal vindt een goed, transparant financieel beleid erg belangrijk. Daarnaast blijft onze schuld goed onder controle. De schulden blijven ruim onder de grens die als risicovol wordt gezien. Dat geeft vertrouwen, ook voor de komende jaren.

Bij dit raadsvoorstel is een motie ingediend door GroenLinks en de PvdA over de transparantie van cijfers over restafval. Voorschoten Lokaal is altijd voor transparante cijfers. Het lijkt me logisch dat cijfers vergelijkbaar moeten zijn. Ik hoor dus graag wat het college van deze motie vindt, maar het lijkt me belangrijk dat we hier duidelijkheid over krijgen.

Alles bij elkaar kunnen we concluderen dat de gemeente stabiel en verantwoord aan het werk is. We investeren waar dat nodig is en we letten goed op onze uitgaven. Dus dank u wel, college en ambtenaren, die zich hier dagelijks voor inzetten.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Met de Najaarsnota kijken we terug op een mooi en bewogen jaar. We hebben gezien dat het college veel geld overhoudt omdat het minder had begroot. Mijn fractie heeft er al eerder op gewezen: er is wederom sprake van de Voorschotense ziekte. We hebben de afgelopen jaren als Voorschoten, kijkend naar wat we van tevoren begroot hadden en naar wat we daadwerkelijk uitgeven, steeds te veel overgehouden. Dat is de afgelopen jaren opgeteld bijna € 16 miljoen. Dat is allemaal geld dat we niet hebben uitgegeven door onderbesteding door dit college. Dat is jammer, want daardoor kunnen we heel veel maatschappelijk effect niet realiseren in deze gemeente. Dat is een gemiste kans.

Er werd al gerefereerd aan de scholenbouw en aan alle vinkjes die we de afgelopen periode hebben gezien in de Najaarsnota. Het college beweert dat 75% van alle doelen is gerealiseerd, maar als je goed kijkt naar al die vinkjes, zien we vooral heel veel wensdenken. Dat zijn geen echte gerealiseerde doelen, maar intenties die nog niet allemaal uitgevoerd zijn. Dat is eigenlijk - hoe zeg je dat? - de bewoners van Voorschoten een klein beetje voor de gek houden. Gelukkig zijn wij als PvdA-fractie met meerdere collega's - mevrouw Mieremet heeft het in de commissievergadering al genoemd en ook de heer Deuzeman heeft het genoemd, evenals de heer Maassen - vrij kritisch geweest op dit stuk. Ik denk dat we het college ook niet weg moeten laten komen met het alleen maar debiteren van succesverhalen.

Om er met de Fortgensschool nog een mooi voorbeeld uit te halen: ik kan me goed herinneren dat de CDA-fractie voor de verkiezingen in 2022 met een grote bos bloemen voor de Fortgensschool stond en dat men ongeveer de dag erna met cement en stenen voor de deur zou staan. We zijn nu vier jaar verder en er is nog steeds geen enkele steen neergezet. Dat is iets waarvan we moeten vaststellen dat het niet gebeurd is. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat dit allemaal de schuld is van die fractie, maar dit laat wel zien dat het lastig is om dit soort dingen gerealiseerd te krijgen, dat we voorzichtig moeten zijn en aan verwachtingsmanagement moeten doen en dat we ten opzichte van onze bewoners reëel moeten zijn.

Meneer Deuzeman refereerde al aan het restafval. Het college heeft in eerste instantie zonder enige uitleg aangegeven dat het restafval met 15% is gedaald. Dat is een gigantische afname, vooral omdat we in Voorschoten juist een enorme stijging hebben doorgemaakt. Hier ligt een discussie achter. We hebben het afgelopen jaar binnen de raad een discussie gehad over betalen naar gebruik: je moet betalen als je meer restafval produceert. Het interessante was dat dit college, dat een heel prachtig raadsvoorstel had geschreven, betalen naar gebruik eigenlijk naast zich neer heeft gelegd en heeft gezegd dat we op de oude voet verder moeten gaan. Dat is een probleem. Het is interessant dat in de cijfers waarvan het college gebruikmaakt, een hele grote daling plaatsvindt op het punt van het grofvuil. Dat heeft in 2023 even een piek gehad en heeft in 2024 een enorme daling gehad, omdat we sinds 1 januari 2024 € 25 per vierkante kuub betalen voor grofvuil. Dat is de reden waarom we in 2023 even een behoorlijke stijging hadden en dat daarna een daling plaatsvond. Het reguliere restafval heeft altijd een stijging doorgemaakt. Het college moet goed op de hoogte zijn geweest van deze cijfers, maar heeft in de Najaarsnota andere cijfers neergezet. Dat neem ik het college best wel kwalijk. Ik hoor dan ook graag van de wethouder hoe het college ervoor gaat zorgen dat wij als raad over de juiste cijfers gaan beschikken en dat we niet met deze cijfers het bos in worden gestuurd.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Eerst een vraag van de fractie van D66, van mevrouw Mieremet. Het is duidelijk waarom besluiten genomen worden. Ik lees dit ook in relatie tot de Fortgensschool. De oplevering van de nieuwe Fortgensschool is nog steeds gepland in de loop van 2028, maar ik moet daarbij zeggen dat dat krap wordt. Ik begrijp met zoveel woorden dat u concreet vraagt om de aangeboden optionele raadsinformatiebrief. Als dat zo is, kan ik die toezeggen. Ik zie dat dat het geval is. Dus bij dezen. Die raadsinformatiebrief komt voordat het

uitwerkingskader aan de raad wordt voorgelegd. Wellicht kunnen we daarin concreter zijn over de planning en wat daarmee samenhangt. Ik denk dat ik daarmee de vragen van D66 beantwoord heb. De dank die Voorschoten Lokaal uitsprak voor de ambtenaren, geef ik bij dezen graag door.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Aan mij zijn vragen gesteld over het afval. Daar hebben we in de commissie al uitgebreid met elkaar over gesproken. Dit keer zijn voor het eerst de cijfers gebruikt van de benchmark. Ik ben het helemaal met de indieners van de motie en ook met de heer Posthuma eens dat we daar een uitgebreidere toelichting op hadden moeten geven. Ik heb in de commissie al toegezegd om dat vanaf nu aan te passen. In de motie vraagt u om een informatiebrief over dit onderwerp. We hebben even tijd nodig om de precieze definitieverschillen uit te zoeken, die immers echt nauw luisteren; ik heb daar vandaag ook weer met de betreffende ambtenaar over gesproken. We kunnen u toezeggen dat u in het tweede kwartaal een informatiebrief krijgt. Tegen die achtergrond kan ik de motie aan het oordeel van de raad laten.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen beantwoord? Ik denk het niet. Mevrouw Mieremet, ik denk dat u wilt interrumperen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Graag. Goed dat u oplet, voorzitter. Zijn de cijfers ook regionaal te vergelijken?

Wethouder **Schokker**: Afval is best een ingewikkelde wereld, ook qua data. Ja, als bijvoorbeeld Leiden precies dezelfde gegevens gebruikt ... Want we hebben nu die benchmark; die CBS-cijfers zijn tot op zekere hoogte goed vergelijkbaar. We zullen dit punt meenemen. Er zijn allerlei verschillen als je dingen wilt vergelijken, bijvoorbeeld ook bij de afvalstoffenheffing. De ene gemeente heeft een kostendekkendheid van 90%, de andere van 100%. Het is best lastig vergelijken, maar als u die vraag stelt, nemen we die gewoon mee.

De **voorzitter**: Volgens mij is die vraag bij dezen gesteld. De heer Posthuma heeft ook een interruptie.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben even in de CBS-cijfers gedoken. Het grappige is dat de cijfers waar u het over heeft over de Nederlandse afvalverwerking uit dezelfde databank van Rijkswaterstaat komen. Rijkswaterstaat heeft een hele grote databank waar al die cijfers over afval bij elkaar zitten. Die cijfers komen daar gewoon vandaan. Ik snap dus niet zo goed waarom die verschillen er dan zijn. Het is echt dezelfde databank. Het is gewoon een linkje dat je op de website van het Centraal Bureau voor de Statistiek kunt vinden. Ik snap uw antwoord dus niet zo goed. Kunt u dat toelichten?

Wethouder **Schokker**: Er zit verschil in; dat hebben we ook in de beantwoording van de technische vragen aangegeven. Er zit verschil in hoe bijvoorbeeld PMD of grofvuil wordt meegenomen. De precieze vergelijking zullen we u dus doen toekomen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik lees toch echt op de website van het Centraal Bureau voor de Statistiek dat het van dezelfde database afkomstig is. Ik wil dat graag met u, de ambtenaren en de rest van de raad delen. Ik begrijp uw antwoord dus niet zo goed. Ik denk dat u toch beter moet zoeken om de feiten op orde te hebben.

De **voorzitter**: Volgens mij is uw vraag beantwoord en neemt de wethouder deze punten mee. Het is altijd goed om de informatie te delen. Volgens mij wordt uw vraag nader uitgezocht. Wanneer de raadsinformatiebrief er is, kunnen we daar nader over spreken met elkaar. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wil kort reageren op de beantwoording van de wethouder. Dank natuurlijk voor het aan het oordeel van de raad laten van de motie. De wethouder gaf aan dat het enige tijd gaat kosten omdat het technisch ingewikkeld is. Dat is exact de reden waarom wij dachten dat het goed is dat het op papier gezet wordt. Er stond geen tijdspad in. Het tweede kwartaal van volgend jaar is prima.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik wil de wethouder ook bedanken voor de reactie. Wij vroegen die toezegging omdat in het antwoord stond: "indien gewenst kan er een

raadsinformatiebrief komen". Het is inderdaad gewenst. Vandaar dat ik dit benoemde, want anders zou het misschien in het midden kunnen liggen. Dat zou zonde zijn. Dus vandaar.

De **voorzitter**: Er is verder geen behoefte om gebruik te maken van de tweede termijn. Dan sluit ik de beraadslaging. Ik constateer dat er een toezegging is van wethouder Van der Elst dat er een raadsinformatiebrief over de Fortgensschool naar de raad gaat komen. Motie 372 moet zo worden gelezen dat in Q2 de brief naar de raad zal worden gestuurd.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt motie 372 van GroenLinks en de PvdA.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Haubrich** (VVD): Voorzitter. Het lijkt ons inderdaad goed om consequent dezelfde cijfers te gebruiken om ook de vergelijking met voorgaande jaren duidelijk te maken. De oproep om een informatiebrief en om in de toekomst gelijke cijfers te gebruiken kunnen wij dus van harte steunen. Wij zullen de motie dus steunen.

De motie wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

9. Wensen- en bedenkingenprocedure voorgenomen oprichting van een Regionaal Publiek Integraal Warmtebedrijf Warmte Leidse Regio (RPIW WLR) (raadsregistratienummer Z/22/066075/463836)

De **voorzitter**: De gemeente Voorschoten wil samen met vijf gemeenten en twee publieke partners een regionaal warmtebedrijf oprichten. Dit bedrijf moet zorgen voor duurzame, betaalbare en betrouwbare collectieve warmte als alternatief voor aardgas. De commissie WRG heeft op 9 oktober jongstleden het voorstel besproken. Het stond op de agenda van de raadsvergadering van 13 november, maar is toen doorgeschoven en ligt nu ter besluitvorming voor. De raad krijgt de gelegenheid om wensen en bedenkingen mee te geven over de samenwerkingsovereenkomst en vier andere kernstukken die samen het fundament vormen voor het op te richten warmtebedrijf, voordat het college een definitief besluit neemt.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Dit is een van de moeilijkste documenten en raadsvoorstellen die ik de afgelopen vier jaar in de raad heb gekregen. Ik denk dat het qua aantal pagina's ook de meeste bijlagen heeft. Het is een heel lastig issue. Als PvdA-fractie zijn wij een groot voorstander van een collectief warmtesysteem, want dat is goed voor onze omgeving. We hopen dat het betaalbaar is voor onze bewoners, maar we zien ook dat we in de businesscase in de regio € 458 miljoen tekortkomen. € 458 miljoen! Dat is een enorm risico dat wij als gemeenteraden in de regio krijgen. De afgelopen weken zijn er verschillende gesprekken geweest in verschillende gemeenteraden. Er is veel discussie geweest. Iedereen - links, rechts, midden en elke lokale partij - maakt zich hier zorgen over, omdat de risico's voor die warmtenetten vooral bij de gemeenten en daarmee dus bij de bewoners en de burgers worden neergelegd. Daarover maken we ons heel veel zorgen. Daarom dienen wij motie 371 in om echt een goede lobby voor die betaalbaarheid op te zetten. Begin dit jaar is motie 351 ingediend. Die is door onze fractie medeondertekend en gesteund, maar die motie was iets vrijblijvender. Met deze motie willen we echt oproepen tot een gezamenlijke lobby van de gemeente samen met andere gemeenten bij de rijksoverheid, de politiek en de Eerste en de Tweede Kamer om ervoor te zorgen dat de betaalbaarheid zal worden gegarandeerd, want dit kan natuurlijk zo niet. Dit legt de rekening en ook de risico's echt eenzijdig bij de gemeenten. Dat willen we als Partij van de Arbeid absoluut niet, maar dat geldt voor meerdere partijen. Het is goed dat we daar afspraken over maken, dat we daarin meetbare resultaten krijgen en dat we ook een terugkoppeling krijgen in deze raad. Vandaar dat wij in onze overwegingen en in het dictum duidelijk aangeven dat we meer willen en dat we hier ook echt een duidelijke terugkoppeling over willen, want we maken ons hier heel veel zorgen over. Het moet mij toch van het hart: zoals de heer Maassen en ook anderen in deze raadzaal al aangaven, ging de vorige energietransitie, toen van kolen naar gas, op een heel andere manier. Het was centraal georganiseerd, er ging een behoorlijke smak geld tegenaan en er was heel veel regie vanuit de rijksoverheid. En kijk nu eens: er is geen regie, het wordt decentraal belegd en de risico's worden

eendimensionaal bij de gemeenten en de bewoners neergelegd. Dat vind ik geen goed idee. Ik vind echt dat we moeten leren van die vorige energietransitie om ervoor te zorgen dat wat er nu gaat gebeuren, op de juiste manier gaat gebeuren en dat mensen er ook een beetje enthousiast over kunnen worden. Dat kan alleen zoals het bij de eerste energietransitie ging: het is betaalbaar, schoon en makkelijk toepasbaar. Kijkend naar al deze stukken en de verschillende adviezen, zie je dat het te duur lijkt en omslachtig is en dat mensen die het wel kunnen betalen, er makkelijk uit kunnen stappen. Dat is precies de verkeerde redenatie. Volgens mij moet je dit collectief aanpakken, zodat iedereen er makkelijk gebruik van kan maken en het ook betaalbaar wordt voor iedereen in Voorschoten. De motie, die mede wordt ondertekend door GroenLinks en de SP, luidt:

"Motie 371.

De gemeenteraad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen op 11 december 2025, gezien het raadsvoorstel Z/22/066075/463836,

constaterende dat:

- a. de gemeente Voorschoten voornemens is om samen met vijf regiogemeenten en publieke partners EBN en Firan een regionaal warmtebedrijf op te richten, met als doel om duurzame, betaalbare en betrouwbare collectieve warmte mogelijk te maken als alternatief voor aardgas;*
- b. dit warmtebedrijf noodzakelijk is voor het realiseren van warmtenetten in wijken waar collectieve warmte de meest geschikte oplossing is, en waar gemeenten zonder samenwerking onvoldoende schaal, capaciteit en leveringszekerheid kunnen organiseren;*
- c. de Eerste Kamer op 9 december 2025 de Wet collectieve warmte heeft aangenomen, waardoor de verantwoordelijkheid voor publieke warmtenetten nadrukkelijk bij gemeenten komt te liggen (zie: https://www.eerstekamer.nl/nieuws/20251209/wet_collectieve_warmte_aangenomen);*
- d. uit recente berichtgeving blijkt dat de totale regionale investeringsopgave voor warmtenetten oploopt tot circa 2 miljard euro, waarbij gemeenten gezamenlijk een financieringsgat van vele honderden miljoenen zien ontstaan (zie: Leiden wil garanties voor lokale warmte-initiatieven bij oprichting van regionaal warmtebedrijf | Leidsch Dagblad);*
- e. diverse gemeenten in de regio Leiden, inclusief Katwijk en Leiden, in hun debatten hebben uitgesproken dat de Rijksoverheid structureel moet bijdragen aan de financiële opgave van publieke warmtenetten om betaalbaarheid voor inwoners te garanderen;*

overwegende dat:

- f. gemeentelijke budgetten niet zijn ingericht op grootschalige energie-infrastructuur en dat een warmtenet een infrastructuurinvestering is die qua aard vergelijkbaar is met het elektriciteitsnet, waterleidingen en rijkswegen;*
- g. de warmtetransitie alleen haalbaar en betaalbaar is wanneer het Rijk substantiële financiële middelen beschikbaar stelt, zoals ook in andere sectoren gebruikelijk is bij nationale infrastructuur;*
- h. zonder rijksbijdragen de risico's eenzijdig bij gemeenten en daarmee bij inwoners terecht kunnen komen, waardoor betaalbaarheid, tempo en uitvoerbaarheid van de warmtetransitie in gevaar komen;*
- i. een gezamenlijke, georganiseerde en krachtige lobby vanuit alle deelnemende gemeenten sterker is dan individuele boodschappen;*

verzoekt het college:

- 1. samen met de overige regiogemeenten, EBN en Firan een gezamenlijke lobbystrategie richting het Rijk te ontwikkelen, gericht op structurele en substantiële rijksfinanciering voor publieke warmtenetten en het regionaal warmtebedrijf;*
- 2. in deze lobby expliciet aandacht te vragen voor:*
 - o het noodzakelijke investeringskapitaal voor publieke warmte-infrastructuur;*
 - o het dichten van het bestaande financieringsgat;*
 - o het waarborgen van betaalbare tarieven voor inwoners;*
- 3. deze lobby actief vorm te geven in contacten met de ministeries van EZK, BZK en Financiën, de VNG, Tweede en Eerste Kamerleden en relevante landelijke partners;*

4. *de gemeenteraad uiterlijk vóór zomerreces 2026 te informeren over de voortgang van deze lobby en de resultaten die tot dan toe geboekt zijn,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Jolien Schroot (D66): Voorzitter. Meneer Posthuma heeft heel goed gezegd hoe moeilijk dit onderwerp, het warmtenet, is. We hebben er in de commissie uitgebreid over gesproken en ook daarvoor natuurlijk al heel veel keren. De zorgen over de uitgangspunten die we ooit hebben vastgesteld over haalbaar, betaalbaar en duurzaam, zijn eigenlijk nog precies dezelfde. De wereld is volatieler en spannender geworden. Vandaag hoorde ik aan de ene kant het bericht dat het elektriciteitsnet robuuster gaat worden en dat we aangesloten worden bij allerlei landen, zodat Europa wat steviger is. Aan de andere kant hoorde ik dat de windmolens minder energie gaan opleveren, waardoor het dus weer heel spannend is of we genoeg elektriciteit hebben. Alleen al zoveel onrust en dan ook nog de NAVO, die vandaag ook nog roept dat we ons moeten voorbereiden op oorlog. Er komt zoveel op ons af dat de keuzes voor het warmtenet best heel lastig te maken zijn als raadslid, want we gaan over heel veel dingen niet. Maar wat we kunnen sturen, moeten we in ieder geval doen. Ik wil in ieder geval de toezegging van de wethouder vragen om ook breder te blijven kijken en bijvoorbeeld ook advies te vragen aan de veiligheidsregio: kijk eens even mee; wat zijn we hier aan het doen en zijn we bezig met een goede strategie? In de beantwoording van de vragen en ook in de stukken zien wij immers steeds dat trechterdenken terug, want wij kijken natuurlijk met wat meer afstand. Het is heel logisch dat dat gebeurt, maar dat is heel gevaarlijk.

Ik wil nu onze amendementen indienen. Ons amendement 378 vraagt de kan-bepaling over de raad van advies te veranderen in een moet-bepaling. Ook daarmee willen we dat trechterdenken voorkomen. Ga dus advies vragen en geef mensen van buiten de kans om steeds mee te kijken en te sturen: zijn we op de goede weg en nemen we de goede besluiten? Dat sluit ook heel mooi aan bij een motie die straks wordt ingediend door Voorschoten Lokaal. Daar kan ik dus nog niks over zeggen, maar daar stemmen we ook voor. Het amendement luidt:

"Amendement 378.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 11 december 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/22/066075/463836,

constaterende dat:

- a. *in artikel 5 van bijlage 2 van de aandeelhoudersovereenkomst staat: het bestuur van het warmtebedrijf kan, na overleg met de aandeelhouders, overgaan tot het instellen van een raad van advies;*

overwegende dat:

- b. *een raad van advies een frisse en onafhankelijke blik werpt op strategie en dagelijkse gang van zaken;*
c. *leden over specifieke expertise kunnen beschikken zoals innovatie en digitalisering die het warmtebedrijf (nog) niet heeft;*
d. *leden kunnen helpen bij het beoordelen van complexe kwesties, waardoor snellere en betere beslissingen mogelijk worden;*
e. *de belangen van de eindgebruikers zo goed mogelijk moeten worden geborgd;*

Besluit:

Het beslispunt te wijzigen in:

De wensen en bedenkingen van de gemeente Voorschoten bij het ontwerpbesluit tot de oprichting van de vennootschap Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V. zoals deze zijn uitgewerkt in bijlage 6 ter kennis van het college van burgemeester en wethouders te brengen met de volgende wijziging:

In bijlage 6 toe te voegen in de tabellen op pagina's 2 en 11 de volgende wensen:

3.5 Artikel 6.7.1 van de oprichtingsakte te vervangen door de volgende tekst:

'Bij oprichting van het warmtebedrijf wordt een raad van advies ingesteld. De raad van advies kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan het bestuur. De raad van advies zal tijdig een reglement opstellen waarin aangelegenheden hem intern betreffend worden geregeld. Het reglement behoeft de voorafgaande goedkeuring van het bestuur.'

en in artikel 5.1 van de aandeelhoudersbijeenkomst de volgende zin te verwijderen: *'Het Bestuur kan na overleg met de Aandeelhouders overgaan tot het instellen van een raad van advies.'*

en gaat over tot de orde van de dag."

Ons amendement 377 gaat erom dat we niet mogen vergeten wat nou precies het doel was. We hebben daar schriftelijke vragen over gesteld. Er werd van alles bij de antwoorden gehaald, maar volgens mij was het doel om te beginnen met zo'n warmtenet toch echt CO₂-reductie om te zorgen dat de opwarming van de aarde iets minder snel gaat. Het lijkt ons heel belangrijk om daar steeds aan te kunnen refereren. Het amendement luidt:

"Amendement 377.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 11 december 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/22/066075/463836

constaterende dat:

- a. *het maatschappelijke doel van het klimaatakkoord van 2019 is om de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken.*
- b. *in dat akkoord de doelstelling van het Rijk om in 2050 van het gas af te gaan is vastgelegd;*
- c. *een warmtenet één van de mogelijke gereedschappen is om 'van het gas af gaan' te faciliteren om onze verantwoordelijkheid te nemen voor het behalen van het maatschappelijke doel om de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken;*
- d. *onder andere voor de organisatie van een warmtenet een warmtebedrijf nodig is;*
- e. *de gemeente als aandeelhouder zelf verantwoordelijk is voor het aansturen van het warmtebedrijf;*

overwegende dat:

- f. *het warmtebedrijf zich moet kunnen verantwoorden over het behalen van het klimaatdoel omdat dat de grond is van zijn bestaan;*
- g. *het voldoen aan het behalen van het klimaatdoel verder reikt dan het kiezen en realiseren van een bepaalde warmtebron;*
- h. *het klimaatdoel van het warmtebedrijf gedefinieerd moet zijn in een meetbare controleerbare formulering in de oprichtingsakte zodat de gemeenteraad in staat is om aan zijn controlerende taak te voldoen;*
- i. *inwoners recht hebben om op basis van onderbouwde aantoonbare feiten hun keuze te bepalen voor verwarming en koeling;*

Besluit:

Het beslispunt te wijzigen in:

De wensen en bedenkingen van de gemeente Voorschoten bij het ontwerpbesluit tot de oprichting van de vennootschap Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V. zoals deze zijn uitgewerkt in bijlage 6 ter kennis van het college van burgemeester en wethouders te brengen met de volgende wijziging:

In bijlage 6 toe te voegen in de tabellen op pagina's 2 en 11 de volgende wens:

- j. *3.4 Het te behalen klimaatdoel van het warmtebedrijf te definiëren in een meetbare controleerbare formulering in de oprichtingsakte,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Van Horck** (CDA): Voorzitter. Toen paus Franciscus op 24 mei 2015, nu ruim tien jaar geleden, wakker werd, was het voor hem een belangrijke dag. Die dag publiceerde hij de encycliek *Laudato Si*, een pauselijke brief over verduurzaming, milieu en klimaatbeleid. Daarin benadrukte hij het belang dat iedereen zich zou inzetten voor een goed klimaat. Ik citeer daaruit: "Alles is met elkaar verbonden en we leven in één huis, onze aarde". Aldus de inmiddels overleden paus Franciscus. Alles is met elkaar verbonden: verduurzaming, CO₂-besparing, vergroening, een mentaliteitsverandering, maar ook kosten, zorgen en draagvlak in de maatschappij. Het is een ingewikkelde puzzel die we moeten leggen met een enorm pak papier. Het warmtenet is voor het CDA een ontegenzeggelijk goede stap die nodig is om de klimaatverandering tegen te gaan. Het maatschappelijk voordeel is ook zonneklaar. Onderzoek na onderzoek wijst uit dat een warmtenet voor een derde van alle huishoudens de gunstigste oplossing is. Ik hecht er waarde aan om dat te benadrukken: een derde van alle woningen! We zien het warmtenet daarom als een positief, groot puzzelstuk in de hele verduurzamingspuzzel. Nu ligt er een enorm pak papier voor. Onderzoeken genoeg; we kunnen het college nu wensen en bedenkingen meegeven. Die wensen en bedenkingen zijn ons inziens ook hard nodig, want er ligt een globale businesscase voor het warmtebedrijf. Die moet worden uitgewerkt en daar geven wij nu kritische kanttekeningen aan mee. In de businesscase zit een groot financieel tekort, zoals collega Posthuma al zei. Hoe wordt dat opgelost? Het Rijk blijft daar onduidelijk over. In motie 352 heb ik eerder aandacht gevraagd voor die onduidelijkheid, het uitwerken hiervan en de zorgen daarover. In de stukken staat nu dat die motie is afgedaan. Ik wil de wethouder vragen of hij in Den Haag toch druk wil blijven zetten met de regiogemeenten. Wat dat betreft steunen wij de oproep van collega Posthuma en collega's. Het is hard nodig en ik merk dat onze wethouder met die druk ook bijzonder succesvol is geweest, want op dit moment wordt er hard gewerkt aan een nieuw kabinet en D66 en het CDA hebben samen een document geschreven. Jetten en Bontenbal hebben een mooi, ambitieus document geschreven waarin warmtenetten letterlijk worden genoemd. Wij blijven vol inzetten op warmtenetten. Het CDA en D66 zetten landelijk ook vol in op betaalbaarheid van het warmtenet. Ik zeg tegen de wethouder en ook tegen de collega's van andere partijen: laten we die druk op de ketel houden, want het werkt.

Wij hebben de stukken bekeken en we hebben nog wat vragen over de uitwerking van deze businesscase. Ik mis het woord "betaalbaarheid" bij de wensen en bedenkingen. In de commissievergadering was ik daar al helder over. Decennia geleden stapten wij over van kolen op gas. De aansluiting werd betaald door het energiebedrijf. In minder dan vijf jaar was heel ons land aangesloten op het gasnet. Daarom vind ik betaalbaarheid van het warmtenet zo cruciaal. Daarom dien ik graag amendement 381 in, dat daar aandacht voor vraagt. Wij willen graag dat het college aandacht vraagt voor de prijs die bewoners straks moeten betalen voor hun warmte. Het moet goedkoper worden. Dat geldt ook voor de kosten van hun aansluiting, de BAK: niet duurder maar goedkoper. Het moet voor bewoners aantrekkelijk zijn en geen moeite. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de VVD, luidt:

"Amendement 381.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 11 december 2025, gezien het raadsvoorstel vaststellen Wensen- en bedenkingenprocedure voorgenomen oprichting van een Regionaal Publiek Integraal Warmtebedrijf Warmte Leidse Regio (RPIW WLR),

constaterende dat:

Ten algemene

- *Nederland zich collectief politiek verbonden heeft om in 2050 aardgasvrij te zijn en dit gezien de geopolitieke veranderende situatie en de klimaatverandering een goede zaak is;*
- *voor dit doel noodzakelijke wijzigingen nodig zijn die aanzienlijke maatschappelijke gevolgen zullen hebben;*
- *de oprichting van een regionaal warmtebedrijf een complexe aangelegenheid is;*
- *er nog een groot aantal onzekerheden zijn omtrent de uitgangspunten: betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid;*
- *de Wet collectieve warmte (Wcw) nog niet door de Eerste Kamer is aangenomen;*
- *de rol van EBN en FIRAN nog niet is vastgesteld;*

Betaalbaarheid

- *EY Parthenon in haar second opinion betaalbaarheid als aandachtspunt noemt dat zou moeten worden toegevoegd aan de wensen en bedenkingen;*
- *consumenten met een aansluiting op een warmtenet in 2023 22% (€ 309) en in 2024 43% (€ 535) meer kwijt waren voor hun energierekening vergeleken met een gemiddelde gasaansluiting;*
- *een aansluiting voor een warmtenet op dit moment € 5.337,39 kost, waarbij er een subsidiemogelijkheid bestaat van € 3.325, en de netto aansluitingskosten daarmee €2.012,39 bedragen en dit hoger is dan een nieuwe gasaansluiting is die momenteel €1.304,06 zijn (tarief vaste gasaansluiting, Liander, 2025);*
- *de kosten van de verduurzaming van de woning die nodig is om deze geschikt te maken voor een aansluiting, op dit moment niet meegenomen worden in de berekeningen;*

Volloopperscentage/participatiepercentage

- *de Globale Businesscase (GBA) uit gaat van 80% participatiegraad;*
- *in bijlage 3 van de Second Opinion van Berenschot het percentage van 80% wordt omschreven als een 'hoge inschatting van volloop van 80% terwijl er nog onzekerheid is over de aanwijsbevoegdheid en in hoeverre de tarifiering op het maximum volgens de ACM wordt gezet';*

Realisatiesnelheid:

- *er geen historisch precedent is van een participatiegraad in de korte tijd zoals beschreven in de GBA;*
- *voor de warmtetransitie zeer veel werkzaamheden nodig zullen zijn;*

overwegende dat:

Ten algemene:

- *in diverse rapporten gepleit wordt voor meer realistische aannames om zo tot een meer realistische businesscase te komen;*
- *in de wensen en bedenkingen van het college hier aandacht voor is, maar deze algemeen uitgewerkt zijn en deze scherper uitgewerkt kunnen worden;*
- *tegenvallende resultaten a.g.v. optimistische schattingen zullen leiden tot financiële tegenvallers die door de aandeelhouders (en dus het college) zullen moeten worden gecorrigeerd;*
- *het college met een scherper mandaat zo een duidelijk signaal kan geven over de RPIW WLR om zo te voorkomen dat er aanvullende financiële claims worden ingediend;*
- *betaalbaarheid, participatiegraad en realisatiesnelheid drie cruciale succesfactoren zijn die een realistische businesscase bepalen en derhalve zo realistisch mogelijk en dus niet zo optimistisch mogelijk mogen worden geformuleerd;*
- *tijdens de looptijd van de SOK een groot aantal zaken moet worden uitgewerkt;*
- *de gemeenteraden van de zes deelnemende gemeenten na dit raadsbesluit nog maar één moment hebben om over de oprichting van het warmtebedrijf te kunnen debatteren en besluiten;*

Betaalbaarheid

- *hoe betaalbaarder een aansluiting wordt voor inwoners, hoe meer inwoners geneigd zullen zijn om een aansluiting op een warmtenet te overwegen;*
- *betaalbaarheid van aansluiting en aanpassing van de woning een cruciale succesfactor is voor voldoende deelname en daarmee een succesvolle rendabele businesscase;*
- *de betaalbaarheid van warmtenetten wordt verslechterd doordat de gebruiker voor het warmtenet ook de kosten van de infrastructuur betaalt, terwijl dit voor elektriciteit en gas collectief bekostigd is;*
- *voor de betaalbaarheid het van belang is dat er voldoende bijdragen van het Rijk beschikbaar worden gesteld;*
- *de benodigde kosten voor de verduurzaming van de woning om deze geschikt te maken voor een aansluiting van belang zijn voor de uiteindelijke deelname aan een warmtenet en een schatting hiervan (op basis van energielabel en woningtype) meegenomen zou kunnen worden in de businesscase;*

Volloopperscentage/participatiegraad

- de participatiegraad (volgens het rapport van EY-Parthenon) (zeer) hoog ingeschat wordt en het volloopercentage in de eerste jaren doorgaans bij vergelijkbare projecten veel lager ligt (bijvoorbeeld 30-50%);
- een lager percentage in de eerste jaren aanzienlijke gevolgen zal hebben voor de businesscase en daarmee ook de betaalbaarheid voor bewoners van het systeem wat weer gevolgen zal hebben voor de volloopsnelheid van het systeem;
- er voor de gemeente Voorschoten geen helder beeld is over het aantal woningen dat reeds gebruikmaakt van een warmtepomp (hybride oplossing) om de woning te verwarmen;

Realisatiesnelheid

- er geen precedent ligt van een dergelijke operatie in een dichtbevolkt stedelijk gebied waarbij de hoofdinfrastructuur moet worden aangepast;
- realistische snelheid leidt tot een minder positieve maar realistischere businesscase;

Besluit:

Het beslispunt te wijzigen in:

De wensen en bedenkingen van de gemeente Voorschoten bij het ontwerpbesluit tot de oprichting van de vennootschap Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V. zoals deze zijn uitgewerkt in bijlage 6 ter kennis van het college van burgemeester en wethouders te brengen met de volgende wijzigingen:

Aan bijlage 6, pagina 10 nieuw hoofdstuk toe te voegen:

Nieuwe rode kop: 'Wensen en bedenkingen'

Dikgedrukte tekst: '2.1 Algemene inzet van gemeente Voorschoten ten behoeve van de oprichting en uitwerking van de vennootschap RPWLR B.V.'

Gewone tekst: 'De uitwerking van de RPWLR is een complexe opgave dat een iteratief proces kent. Ten algemene geldt dat de second opinion oprichting regionaal warmtebedrijf (Onderzoek EY Parthenon) kaderstellend is voor de Voorschotense inzet tijdens het gehele proces tot en met oplevering toe. Bij de uitwerking dient voor Voorschoten zo veel mogelijk rekening gehouden te worden met de aandachtspunten en conclusies die in het EY Parthenononderzoek zijn opgenomen.'

Aan bijlage 6, pagina 10 een nieuwe bedenking toe te voegen:

Dikgedrukte tekst: '2.2 Redelijke hoogte boete bij opzegging'

De exitclausule in artikel 10.2 en 10.3 dient in ieder geval aan te geven dat bij een eventuele vast te stellen boete, het aandelenpercentage van de stoppende partij richtinggevend is voor een vast te stellen boete. In de huidige samenwerkingsovereenkomst is een boeteregeling opgenomen in artikel 10.2 en 10.3. Hierin is echter niet de hoogte opgenomen. De partij die opzegt is niet betrokken bij de besluitvorming over de hoogte van de boete. Dit kan er mogelijk toe leiden dat een boete onevenredig hoog kan zijn voor kleinere partijen waardoor er de facto sprake kan lijken van een constructie waar niet aan te ontkomen valt. Het is daarom van belang dat de boete in verhouding staat tot verhouding van de aandelen die de partij heeft ingebracht, wanneer de betreffende partij besluit tot niet deelname.

Aan bijlage 6, pagina 21 bij bedenking 6.2 in te voegen:

Werk de businesscase verder uit tijdens de kwartiermakersfase, waarbij de nadruk moet liggen op het valideren en verbeteren realistischer inschatten van de aannames en invoer, niet op het aanpassen van de businesscase om een gewenste uitkomst te verkrijgen. Bij het uitwerken dient nadrukkelijk aandacht te zijn voor de betaalbaarheid van de aansluiting voor de consument, waarbij de relatie tussen betaalbaarheid, aanlegssnelheid en participatiegraad een cruciale succesfactor voor een financieel haalbare businesscase is. Mogelijke oplossingsrichtingen zijn:

a. Oorspronkelijke tekst.

b. Oorspronkelijke tekst.

c. Oorspronkelijke tekst.

d. Het verlagen van de realisatiesnelheid naar een praktisch onderbouwde snelheid die de gemiddelde landelijke historische realisatiesnelheid als uitgangspunt neemt.

e. Een duidelijke onderbouwing van de betaalbaarheid voor de gebruiker waarbij de gebruiker goedkoper uit zou moeten zijn bij een warmtenet. De kosten die nodig zijn om de woning geschikt te maken voor een warmtenet dienen meegenomen te worden. Hierbij zou rekening gehouden moeten worden met energielabel van de woning en het woningtype.

f. Een realistischere inschatting van een participatiegraad binnen 8 jaar na start van werkzaamheden, waarbij in plaats van 80% uitgegaan dient te worden van 65-70% participatie (te bereiken 8 jaar na start project).

In bijlage 6 pagina 22 sub 6.3 de volgende tekst toe te voegen:

Gezien de complexiteit en onzekerheden die tijdens de kwartiermakersfase moeten worden uitgewerkt, worden de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten iedere 3 maanden vanaf het moment van ondertekening van de SOK ingelicht over de voortgang van de kwartiermakersfase en in het bijzonder de ontwikkeling van de businesscase met het oog op de betaalbaarheid van de eindgebruiker van de in de toekomst te leveren collectieve warmte en de mogelijke risico's die de deelnemende gemeenten lopen. Hierbij dient er niet louter sprake te zijn van informatievoorziening, maar zoveel mogelijk afstemming is van het mandaat voor het college en er sprake is van onderlinge kennisuitwisseling."

Ook andere aannames in de stukken roepen bij ons vragen op. Wij willen minder een roze bril en meer realisme bij de businesscase, juist omdat we er een succes van willen maken. Daarom willen we af van de aanname dat we uitgaan van 80% deelname. Dat is heel, heel erg hoog. Wij willen dat er uitgegaan wordt van een lagere deelname, niet om het aantal deelnemers omlaag te krijgen maar om de businesscase te laten slagen. Ook de realisatiesnelheid moet klip-en-klaar zijn. We moeten dit warmtenet aanleggen in een dichtbevolkt en dichtbebouwd gebied, met flats. Dat kost tijd. We moeten ons dan ook niet rijk rekenen door te denken dat het allemaal sneller gaat dan realistisch is. In het document staat nu de aanname dat dit met veel deelnemers en snel zal gaan. Wijken worden binnen een jaar aangesloten; dat is nog nooit eerder vertoond. Laten we daarom terughoudend zijn en laten we realistisch begroten. Ook dan kan het meevallen. Dat is gunstig voor de businesscase. Wij steunen de ontwikkeling van het warmtenet. Wij steunen de ontwikkeling van het regionaal warmtebedrijf, maar we hebben daar wel deze opmerkingen bij. Wij zien het als een opgave voor de regio. Voorschoten moet meedoen. Wij willen niet aan de kant blijven staan, maar we zijn wel helder: we moeten als raad aan het stuur blijven. Straks, als er een uitgewerkt verhaal ligt, zullen we beoordelen of we echt daadwerkelijk mee kunnen doen. Dan stellen we geld beschikbaar en dan zullen we ons definitieve oordeel vellen, vanuit een positieve grondhouding, maar wel kritisch, met oog voor het belang van Voorschoten.

De heer **Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik heb geen pauselijke quotes en ik zal ook niet ingaan op alle getallen die al genoemd zijn door mijn voorgangers over de tekorten. Ik kies een iets andere insteek ten aanzien van dit proces en het warmtenet. Allereerst merk ik net als de heer Posthuma op dat dit voor ons een ontzettend ingewikkeld project en raadsvoorstel is. Ik wil in de eerste plaats dus alle ambtenaren bedanken die ons als raadsleden door dit uiterst ingewikkelde dossier heen proberen te loodsen middels informatieavonden en het beantwoorden van onze vragen, want dit is natuurlijk een zeer moeilijk en maatschappelijk belangrijk vraagstuk. Het is moeilijk vanwege de complexiteit van datgene waarvan ons gevraagd wordt om erin te stappen, namelijk een regionaal warmtebedrijf met enorme ambities rondom een technisch hoogstandje, namelijk om warmte uit de Botlek helemaal naar onze regio te vervoeren. Die ambities overstijgen het niveau van een regio, zoals al is gezegd door mijn voorgangers. Het is maatschappelijk belangrijk, omdat we met z'n allen voor de klus staan om in 2050 de temperatuur in de wereld bij voorkeur niet meer dan 1,5% te laten stijgen. Daarvoor moeten meerdere duurzaamheidsslagen gemaakt worden en moeten we van het gas af. De mogelijke aanleg van een WarmtelinQ is daarin een van de mogelijkheden. Daarom ligt een raadsvoorstel voor ons dat een verdere stap zet in het proces om dit te onderzoeken en mogelijk ook te realiseren. Het voorstel betreft het uiten van wensen en bedenkingen voor de oprichting van een samenwerkingsovereenkomst, de welbekende SOK. Dit regelt dat er een businesscase wordt uitgewerkt. Die businesscase en kwartiermakersfase zullen duidelijkheid geven over de haalbaarheid en betaalbaarheid van de aanleg van een warmtenet voor Voorschoten en de regio, maar tegelijkertijd besluiten we over het nemen van de volgende stap door het college, namelijk het instappen in het warmtebedrijf, oftewel het Regionaal Publiek Integraal Warmtebedrijf Warmte Leidse Regio. Deze tweetrapper draagt proces technisch niet bij aan de kwaliteit van de besluitvorming om in dit complexe warmtebedrijf te stappen. Wij vinden dat je dat pas goed kan doen als je eerst weet waar je over praat. Dat is dus na het ontvangen van de onderzoeksresultaten van de businesscase. Als raad zijn wij op dit moment natuurlijk nog één keer aan zet om onze mening te geven, maar die moeten we dan gelijk koppelen aan een no-gobesluit over de financiën. Dat doet geen recht aan de belangrijkheid van dit onderwerp. Wij vinden het te binair om op basis van geld te moeten besluiten om wel of niet in te stappen. Het CDA en Voorschoten Lokaal zijn daarom van mening dat een extra stap van wensen

en bedenkingen na de uitwerking van de businesscase maar voor het besluit om over de financiën te praten nuttig en noodzakelijk is. Tijdens deze extra stap kunnen we reflecteren op de uitkomsten van de businesscase. Het zal het college handvatten geven voor de gesprekken ten tijde van de oprichting van het bedrijf. Mogelijk moeten of kunnen de inrichting, verplichtingen en verantwoordelijkheden anders zijn na de uitkomsten van de businesscase voor Voorschoten en de andere partijen in de regio.

De heer **Maassen** (SP): Ik kan een heel lange vraag stellen maar ook een heel korte: kan het eigenlijk wel wat u voorstelt? Wij zijn immers niet de enige partij in dit warmtebedrijf. Er zijn veel meer deelnemers. Kunnen wij als Voorschoten als enige een wensen- en bedenkingenprocedure inlassen? Of moeten we dat dan allemaal doen en hoe gaan we dat dan regelen?

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Dat is inderdaad mogelijk. Volgens artikel 169 van de Gemeentewet kunnen we bij grootse en meeslepende projecten zelf een wensen- en bedenkingenronde aanvragen en oproepen. Dat doen wij hier.

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor graag de reactie van het college hierop.

De **voorzitter**: Die vraag wordt doorgeleid naar de wethouder.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Als we in het bedrijf stappen na nog een ronde wensen en bedenkingen geeft dat misschien goede inzichten in de positie van Voorschoten op verschillende onderdelen binnen dat warmtebedrijf met betrekking tot doelstellingen en verplichtingen. Dat geldt natuurlijk eigenlijk voor de hele regio, want alle gemeenten zijn hierbij aangesloten, ook Leiden. Je krijgt meer inzicht in hoe de aandelenverhouding moet zijn, hoe belangrijk het is voor het dorp en hoeveel huizen aangesloten kunnen worden. Je kan dan dus op een andere manier instappen dan nu misschien de gedachte is. Dat is dus deze extra stap, waarmee je nog eens goed reflecteert op de cijfers. Dat is een goede start voor elk initiatief, dus ook voor het instappen in een bedrijf. Het geeft meer garantie voor een langdurig en succesvol bestaan, ook gezien de omvang van dit project met zijn risico's. De heer Posthuma gaf het al aan: wij zijn onze inwoners deze extra verantwoordingslag verschuldigd. We slaan met deze motie, motie 373, dus eigenlijk twee vliegen in één klap. Wij roepen daarom iedereen op om deze motie te steunen. De motie, die mede wordt ingediend door het CDA, luidt:

"Motie 373.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 11 december 2025,

constaterende dat:

- a. het college voornemens is om deel te gaan nemen in de nog op te richten vennootschap Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V.;*
- b. het college de raad in de gelegenheid heeft gesteld om wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen;*
- c. uit de ontvangen informatie blijkt dat de voorgelegde businesscase nog globaal is;*
- d. er op basis van de verstrekte informatie geen zicht is op een sluitende businesscase, waardoor de levensvatbaarheid van de nog op te richten vennootschap niet redelijkerwijs te verwachten is;*
- e. een eerste inzicht in de onderkende risico's die verbonden zijn aan de vennootschap eveneens globaal zijn en een verdere uitwerking vereisen;*
- f. het college een samenwerkingsovereenkomst wil aangaan teneinde een verdere uitwerking van o.a. de hiervoor genoemde globaliteiten te realiseren;*
- g. de beoogde samenwerkingsovereenkomst eindigt met de oprichting van vennootschap Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V.;*

overwegende dat:

- h. er momenteel geen sluitende businesscase is en een gekwantificeerd inzicht in de risico's ontbreekt;*
- i. het oprichten van het warmtebedrijf een grootschalig en risicovol project is met grote maatschappelijke betekenis;*

- j. *de inwoners van Voorschoten van de raad een zodanige betrokkenheid verlangen dat er enerzijds geen onaanvaardbare financiële risico's worden gelopen en anderzijds dat het warmtebedrijf in staat is om tegen acceptabele prijzen warmte te leveren;*
- k. *de oprichting van vennootschap Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V. voorzien is na afloop van de samenwerkingsovereenkomst;*

verzoekt het college om nadat de in de samenwerkingsovereenkomst genoemde werkzaamheden verricht zijn en voordat het besluit tot deelname aan de oprichting van het Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V. genomen wordt de raad in de gelegenheid te stellen om conform artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet zijn wensen en bedenkingen omtrent deze deelname aan deze vennootschap ter kennis van het college te brengen,

en gaat over tot de orde van de dag."

Wij zijn positief over het amendement van het CDA en de VVD, dat een zeer inhoudelijke en realistische sturing geeft aan de uitwerking van de businesscase, met een stevige focus op haalbaarheid en betaalbaarheid. Daar kan natuurlijk helemaal niemand tegen zijn. Ook de andere amendementen leveren ons inziens een zeer positieve bijdrage aan de belangen van Voorschoten ten aanzien van de uitwerking van de businesscase en de oprichting van het warmtebedrijf, maar we wachten nog heel even de appreciatie van het college af.

De heer **Haubrich** (VVD): Voorzitter. Ik ben drieënhalf jaar betrokken bij deze raad, maar dit is toch al minimaal het vierde raadsvoorstel dat ik langs zie komen in het kader van de energietransitie. Ja, het is ingewikkeld, want er zijn er al een paar aan voorafgegaan. Ik kan me een provinciaal inpassingsplan herinneren voor het WarmtelinQ-tracé onder ons Voorschotens grondgebied, te reserveren van een perceel aan de Hofweg voor een mogelijk toekomstig warmteoverdrachtsstation. In mei van dit jaar konden we nog de uitgangspunten meegeven. Ik kan mij herinneren dat ik in mijn fractie maar ook met veel andere fracties in deze raad op al die momenten vrij kritische discussies heb gevoerd over de vraag of een collectief warmtenet in ons dorp eigenlijk ooit rendabel te maken is. Daar waren en zijn nog steeds zeer grote twijfels over, maar bij dit raadsvoorstel geldt dat het nu gaat om het meegeven van wensen en bedenkingen, niet over de vraag of je nu op de rem wil trappen. Want we weten ook twee andere dingen zeker: de verplichting om in 2050 van het gas af te kunnen staat en we weten ook zeker dat ons dat als gemeente in ons eentje, zeker als kleine gemeente, nooit gaat lukken. Het lijkt ons dus goed om minimaal te kijken of we dat in regionaal verband op een verantwoorde wijze kunnen organiseren. Die belangrijkste onzekerheden en risico's liggen inderdaad ook zeker in de duidelijkheid vanuit Den Haag of, beter gezegd, het gebrek daaraan; daar refereerde de heer Posthuma al aan. Er wordt gewerkt met honderden miljoenen aan subsidiegelden, waarvan het maar de vraag is of die daadwerkelijk beschikbaar komen. Daardoor blijven de kosten voor de eindgebruiker uiteraard een bron van zorg. In dat kader kunnen we ons heel goed vinden in de al ingediende motie 371 om vanuit de regio gezamenlijk in Den Haag deze zorgen onder de aandacht te blijven brengen.

Vanavond gaat het dus over de wensen en bedenkingen die we willen meegeven. Voor ons is van belang dat wij straks, als de echt moeilijke beslissing genomen moet worden waar collega Van Horck het over had en als we ook financieel moeten gaan participeren, voorzien zijn van de best mogelijke informatie en de best mogelijke businesscase, zodat we dan een verantwoorde afweging kunnen maken. Amendement 381 is zojuist ingediend door de heer Van Horck. De strekking daarvan ga ik dus niet herhalen. Ik vul wel aan dat het amendement mede ingediend is door de VVD en dat onze collega, commissielid Piet Hein Reidsma, ook zeer veel tijd en effort erin gestoken heeft, waarvoor dank. Ik denk ook dat het waardevol is om te vermelden dat dit amendement al een maand geleden op tafel lag. Het is u wellicht opgevallen dat het amendement in de tussentijd gewijzigd is. Dat komt eigenlijk doordat dit raadsvoorstel in de tussentijd ook behandeld is in de raad van Leiderdorp, waarbij unaniem een amendement is aangenomen dat eigenlijk dezelfde strekking heeft als dit amendement. Het leek ons waardevol om het zo veel mogelijk in lijn met dat amendement te brengen, zodat onze wethouder straks sterker staat in de regio.

Dan amendement 377 van D66. We snappen heel goed dat je wilt dat het warmtebedrijf in de toekomst controleerbaar en meetbaar is op het gebied van klimaatdoelen. We horen graag van de wethouder of dat SMART gemaakt kan worden. We wachten dus nog even met de appreciatie.

Amendement 378 gaat over de positieve effecten van een raad van advies. Daar zijn wij het helemaal mee eens, dus ook met de constatering dat dit van "kan" naar "moet" zou moeten gaan. Dus steun voor dat amendement.

De door de heer Van Duivendijk ingediende motie 373 van Voorschoten Lokaal sluit naadloos aan op wat wij vragen in amendement 381, namelijk om als raad maximaal meegenomen te worden in de ontwikkelingen, zodat je in positie blijft. Maar daarbij is er wel de vraag die de heer Maassen al stelde, want dit is een joint effort van zes gemeenten. Het lijkt mij heel waardevol om, als dat kan, een extra wensen- en bedenkingenronde in te lassen, want dan kom je als raad inderdaad beter in positie, maar dan lassen wij wel een extra processtap in ten opzichte van de vijf andere gemeenten. Als de wethouder kan bevestigen dat dit in regionaal verband mogelijk is, dan heeft dit onze volledige steun.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Verschillende partijen hebben al verwezen naar de vorige energietransitie in de jaren zestig en zeventig, toen we overgingen van kolen naar gas. Ik heb dat in de behandeling in mei ook gedaan. Ik wil daar nog even bij stilstaan, want dat is heel belangrijk. Mensen stapten toen heel snel over van kolen naar gas, want dat was goedkoper en schoner. Waarom was het goedkoper? De heer Posthuma heeft het al gezegd: omdat de overheid er heel veel geld tegenaan gooide om het aantrekkelijk te maken. Dat zou nu ook mooi zijn, maar hoewel in de jaren zestig en zeventig wel degelijk sprake was van een heel geslaagde energietransitie, waren er wel verliezers bij die energietransitie. Ik ben zelf begin jaren tachtig opgegroeid in de mijnwerkerswijk van Geleen. Er was op dat moment heel veel werkloosheid. Eigenlijk kan je zeggen dat delen van de mijnstreek nog steeds niet zijn hersteld van het grote banenverlies dat toen heeft plaatsgevonden. Bij elke transitie die je inzet, moet je er aan de ene kant voor zorgen dat het betaalbaar is en aantrekkelijk om de overstap te stappen, maar moet je er ook rekening mee houden dat er verliezers zullen zijn in de energietransitie. Een van de grote gevaren daarbij is dat de verliezers de mensen zullen zijn die het niet zelf kunnen regelen om over te stappen van gas naar warmte. Dat is precies de reden waarom het zo ontzettend belangrijk is dat wij een collectief warmtebedrijf gaan instellen en dat we de warmte collectief gaan aanbieden, want als we het niet collectief regelen en als iedereen het voor zichzelf moet regelen, zijn het juist de mensen met een kleine portemonnee die het niet zelf kunnen oplossen. Zij worden dan de verliezers van de volgende energietransitie. Om dat te voorkomen zijn wij een groot voorstander van een collectief warmtebedrijf en zal de SP dit voorstel daarom steunen, maar er zitten nog heel veel haken en ogen aan; daar hebben we het vandaag al uitgebreid over gehad. Daarom steunen wij de door het college al opgeschreven wensen en bedenkingen om ervoor te zorgen dat wij als gemeente beter in positie zitten. En daarom steunen wij als SP ook de door verschillende partijen ingediende amendementen die ervoor zorgen dat de gemeente beter in positie is, dat de betaalbaarheid voor de mensen die die energie gaan gebruiken, heel goed geregeld is en dat er bij de rijksoverheid een hele grote lobby komt om daar eindelijk niet alleen over te praten maar daar ook serieus geld tegenover te zetten, zodat iedereen weet waar hij aan toe is.

Ik sluit af met de opmerking die de VVD al maakte: wij zouden in principe ook de motie van Voorschoten Lokaal willen steunen, maar we willen eerst weten hoe die in het proces zit.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Ook GroenLinks is voor een collectieve oplossing, want we hebben een collectief probleem. Nog maar kort geleden gingen de gasprijzen nog door het plafond en kwamen heel veel huishoudens direct in problemen door hun energierekening. We willen van het gas af en we gaan van het gas af. Samenwerken in de regio is, zoals we al hoorden, voor het kleine Voorschoten eigenlijk de enige manier om hierin voortgang te boeken. We weten inmiddels dat de gemeenten een meerderheidsaandeel in een gezamenlijk warmtebedrijf zullen hebben, maar het aandeel van Voorschoten is klein. We moeten dus een beetje realistisch zijn. Het is extra belangrijk dat we vertrouwen hebben in onze samenwerkingspartners in de regio en in de experts die hier al lang en diepgaand studie van maken en hiermee bezig zijn geweest. Wij zien dat een goed proces doorlopen is met second opinions waarin het belang van Voorschoten echt nog eens goed onder de loep is genomen; daar hebben we het in de commissie al over gehad. Inmiddels is de Wet collectieve warmte aangenomen. Daar zaten we natuurlijk met z'n allen op te wachten. Die wet zorgt ervoor dat de prijs van alternatieve warmtebronnen niet langer gekoppeld is aan die van gas. Er blijft ook ruimte voor eigen buurtinitiatieven. Dat vinden we allemaal goede ontwikkelingen.

We kunnen ons vinden in de wensen en bedenkingen - daar gaat het nu om - maar wel met een belangrijk aandachtspunt dat steeds terugkomt, namelijk de betaalbaarheid, want er moet nu echt

te veel geld bij. Waar komt dat vandaan? Juist nu die wet er ligt, is het tijd om daar duidelijkheid over te krijgen. Deze transitie gaat ons allemaal aan, maar het Rijk gooit haar over de schutting van de gemeenten. Het is simpelweg niet realistisch dat alle gemeenten, waaronder ook een kleine gemeente zoals Voorschoten, deze investering ophoesten en dat de risico's bij inwoners komen te liggen. Deze grote transitie moet ook deels van het Rijk komen - ik zal niet te veel in herhaling vallen - en daarom heeft GroenLinks motie 371 mede ingediend.

Dan kort de amendementen. We kunnen ons vinden in amendement 377 van D66. We vinden het een goed idee om de klimaatdoelen op te nemen in de oprichtingsakte, want daar doen we het allemaal voor. Dat moet je niet uit het oog verliezen. Amendement 368 van D66: het is prima om de raad van advies om advies te vragen. In amendement 381 van het CDA en de VVD zitten natuurlijk elementen die ons wel degelijk aanspreken, bijvoorbeeld de betaalbaarheid maar ook een gematigde, realistische verwachting op het punt van de implementatie. De participatiegraad is heel belangrijk, maar is het wel realistisch om heel snel een hele hoge participatie, dus veel deelnemers, te verwachten? Dat kunnen wij dus goed volgen. Ook de betaalbaarheid staat duidelijk als aandachtspunt in dit stuk. Maar ons valt op - daar hebben we dus vragen over aan de wethouder - dat het goedkoper moet zijn dan gas; daar hoorden we zojuist al een pleidooi over. Het hele doel van deze transitie is echter niet dat het goedkoper moet zijn dan gas, omdat het anders mislukt zou zijn. We willen onafhankelijk zijn, we willen verduurzamen, we willen geen verrassingen meer doordat onze prijzen door het plafond gaan omdat we afhankelijk zijn van Russisch gas. Wij vragen ons dus af of het reëel is om nu te stellen dat het goedkoper moet zijn dan gas. En aan welke prijs koppelen we het dan eigenlijk? Wat voor vergelijking heb je dan? Daar horen we graag de wethouder over: is het realistisch om dat doel nu te stellen en welke invloed zal dat hebben in deze wensen en bedenkingen en in de gesprekken in de regio?

Tot slot: we gaan een kwartiermakersfase in; ik vind "kwartiermaker" een heerlijk woord. Dat betekent eigenlijk dat we verdergaan met de businesscase. Juist dan is het natuurlijk heel belangrijk om helderheid te krijgen over de risico's en de betaalbaarheid. Wij kunnen dus heel goed volgen dat het CDA daar aandacht voor vraagt, maar wij denken dat het daarmee op de verkeerde tafel ligt. Het moet naar Den Haag. Daarom onze sterke oproep om door te blijven gaan met de lobby, waarvan ik heb gehoord dat die heel succesvol was en om dit nu dus niet in deze wensen en bedenkingen op te nemen, maar om dit richting Den Haag te brengen.

De **voorzitter**: Ik verzoek wethouder Schokker om de vragen te beantwoorden en in te gaan op de ingediende moties en amendementen.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Dank voor alle opmerkingen bij dit raadsvoorstel, bij deze wensen en bedenkingen. Het is al even geleden dat we dit in de commissie bespraken, maar iedereen blijkt het zich nog heel goed te herinneren. Twee zaken vallen op. Aan de ene kant wijst u op zorgen en vragen die leven bij dit belangrijke project. Tegelijkertijd proef ik ook heel duidelijk dat het belangrijk is dat er iets gebeurt, want we moeten, zoals de heer Haubrich zei, in 2050 uiteindelijk van het gas af zijn. Voor een wat kleinere gemeente zoals Voorschoten is het goed om zich op een positieve manier te verhouden tot regionale ontwikkelingen en te kijken of we kunnen aansluiten. Wij zijn de laatste gemeente in de rij. In alle andere gemeenten in de regio zijn de wensen en bedenkingen al afgerond. De houding is zeer overwegend positief en constructief. Die proef ik hier in de raad eigenlijk ook, met natuurlijk ook de nodige kritische vragen, maar die komen ook terug in de wensen en bedenkingen. Ik denk dus dat dit een mooi beeld is.

Mevrouw Ilić noemde de Wet collectieve warmte. Ik weet niet of u ook doelde op het feit dat die gisteren of eergisteren in de Eerste Kamer is aangenomen. Daarmee is dus echt een heel belangrijke stap gezet. WarmtelinQ begint komend voorjaar met de eerste voorbereiding om de WarmtelinQ daadwerkelijk aan te gaan leggen. Er worden dus echt stevige stappen gezet. De komende paar jaar wordt het ook steeds concreter. Tegen die achtergrond komt dit dus op een goed moment. Ik heb vandaag nog even gekeken bij de boring in Vlaardingen. Daar hebben we gezien hoe het onder de Maas ging. Op allerlei plekken vinden dat soort boringen nu plaats. Dat is erg indrukwekkend. Het is toch ook een heel bijzonder project.

Dan de gestelde vragen. De meeste komen volgens mij terug bij de moties en de amendementen. Mevrouw Schroot had het over het bredere verhaal, eigenlijk het geopolitieke verhaal. Onze onafhankelijkheid is al opgenomen in de uitgangspunten. Onze afhankelijkheid van gas wordt

natuurlijk minder op het moment dat wij meer met warmte komen. Dat is dus iets positiefs, maar ik zeg zeker toe om dat bredere verhaal natuurlijk goed in de gaten te houden.

Dan de vraag van de heer Van Horck. Motie 352, van de vorige keer, over de lobby is inderdaad afgedaan. Het feit dat we die hebben afgedaan, houdt niet in dat we stoppen met die lobby, want het is echt een belangrijk onderdeel van de lobby om bij het Rijk uiteindelijk meer geld, meer subsidie, te krijgen; dat zeg ik ook alvast in reactie op motie 372. Gisteren hebben we in de regio bijvoorbeeld nog gesproken over een maatschappelijke kosten- en batenanalyse. Die zijn ze op dit moment aan het uitvoeren, want het komt natuurlijk door meer dan alleen de businesscase dat er zoveel extra geld nodig is. Het is natuurlijk een kwestie van geld, maar het is ook een maatschappelijk probleem en een maatschappelijke behoefte. Dat wordt dus goed in kaart gebracht, juist ook ten behoeve van die lobby om dit in Den Haag voor elkaar te krijgen.

De VVD vroeg of het SMART is. Ik heb daar een heel mooi antwoord op gekregen van deze prachtige heren die zoveel goede ondersteuning bij dit voorstel hebben geboden. Zij hebben gezegd dat het SMAR-deel, dus zonder de T, in de Energiewet zit, de NTA 8800. Die normen zijn dus SMAR. De T van "tijdigheid" wordt door de Wcw gegarandeerd. Ja, dat is een mooi antwoord. Het wordt dus echt concreet gemaakt.

Dan de amendementen. Amendement 377 van D66 gaat over het maatschappelijk doel, het klimaatdoel. Dat proberen we zo concreet mogelijk te houden. Dat amendement kunnen we gewoon oordeel raad geven. Het is gewoon mogelijk om dat op te nemen. Dat lijkt ons een heel goede suggestie.

Hetzelfde geldt voor het veranderen van de kan-bepaling over de raad van advies in een moet-bepaling. Het is heel goed om die betrokkenheid te hebben. Dat zullen we dus zeker onder de aandacht brengen. Ook amendement 378 wil het college dus oordeel raad geven.

Amendement 381 gaat over de betaalbaarheid. De betaalbaarheid van warmte is natuurlijk een heel belangrijk onderwerp, zoals ook door meerderen van u is aangegeven. Het stond er inderdaad nog niet zo in. Ik denk dus dat dit een heel goede toevoeging is. Inmiddels kan ik over de boete al wel aangeven dat je voor Voorschoten moet denken aan een minimumbedrag en tevens een maximumbedrag in de orde van grootte van € 25.000. Daar is op dit moment dus eigenlijk al nader invulling aan gegeven, maar het kan natuurlijk helemaal geen kwaad. Verder staan er eigenlijk allemaal punten die, zoals u ook zei, in lijn zijn met Leiderdorp. We maken dus gewoon een heel grote kans dat hier veel mee gebeurt. We willen deze motie dus zeker oordeel raad geven.

Nu kom ik bij de twee moties. Motie 371 van de Partij van de Arbeid, van meneer Posthuma, en van mevrouw Ilić gaat over de lobby. Ik heb al iets gezegd over de lobby. Het is cruciaal om dit voor elkaar te krijgen. Zoals ik al zei, hebben we daar gisteren ook weer uitgebreid over gesproken. De lobby is natuurlijk ook iets wat je soms een beetje achter de schermen doet. We zullen u regelmatig informeren; u goed op de hoogte houden is trouwens ook een onderdeel van een amendement. Dit hebben we ook al gedaan, zoals via de Energieraad. Er gebeurt natuurlijk ook veel via de wat grotere gemeenten, maar ook voor onze gemeente zal het Rijk, zeker nu het concreter wordt, gewoon over de brug moeten komen. Dat is volgens mij de grote boodschap van dit verhaal. De businesscase is gewoon bij lange na nog niet sluitend. Het Rijk zal dus over de brug moeten komen. Deze motie ondersteunt dit eigenlijk alleen. Dus dank u wel daarvoor.

Een aantal van u hebben vragen gesteld over motie 373: is dat haalbaar en hoe zit het met andere gemeenten wat betreft het nog een keer doen van de wensen- en bedenkingenprocedure? Dit hebben we natuurlijk besproken, want we zagen deze motie al een beetje aankomen. We hebben daar in de regio dus contact over gehad. Meerdere gemeenten overwegen dit. Bovendien: als we dit op dit moment al weten - dit speelt over anderhalf jaar of iets dergelijks - kan dit keurig in het proces worden ingepast. Het is natuurlijk niet de bedoeling de wensen- en bedenkingenprocedure over precies hetzelfde te houden. Je moet dan denken aan aanscherping van de businesscase, het businessplan en andere zaken die uit de kwartiermakersfase naar voren komen. Dan lijkt het ons een heel verstandige en toegevoegde waarde te hebben om dit nog een keer te doen. Dat hoeft zeker niet vertragend te werken. Ook die motie kunnen we dus oordeel raad laten.

Er was volgens mij nog een vraag over de gasprijzen. Nee, sorry, de vraag was: is betaalbaarheid in relatie tot de prijs van gas een reëel doel? De verwachting is dat de gasprijzen wat gaan stijgen,

wat in het voordeel zou kunnen zijn van warmte. Het blijft natuurlijk een beetje speculatief en het ligt buiten onze macht, maar dat is een inschatting. Die link wordt ook wat losgelaten, maar dat is een van de dingen die ook bij de eerste vraag van mevrouw Schroot aansluit: dat bredere geopolitieke verhaal blijft natuurlijk van belang. Maar ik denk dat wij vooral op Voorschoten moeten focussen. Dat hebben we hier gedaan.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen en opmerkingen in de eerste termijn beantwoord? Mevrouw Ilić, is een vraag niet beantwoord of heeft u een interruptie?

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Ik heb nog een openstaande vraag. Mijn vraag was of het een haalbare doelstelling in de wensen en bedenkingen is dat het goedkoper moet worden dan gas.

Wethouder **Schokker**: Volgens mij heb ik daar een beetje over gefilosofeerd. De verwachting is dat de gasprijzen wat hoger zouden kunnen worden omdat er natuurlijk meer schaarste ontstaat, wat een relatief voordeel zou zijn ten opzichte van warmte. Ik ben geen energiedeskundige - daar zijn er al heel veel van - maar dat is een inschatting. Volgens mij kun je de vraag in ieder geval prima in de wensen en bedenkingen opnemen. Ik denk dat dat geen kwaad kan.

Mevrouw **Schroot** (D66): Mevrouw Ilić, heeft u wat meer comfort als het geformuleerd wordt als "niet duurder dan anders"? Dat is tot nu toe immers de gebruikelijke formulering in plaats van een verwijzing naar de gasprijs.

De **voorzitter**: Heeft u het over de formulering in een motie of amendement?

Mevrouw **Schroot** (D66): Ja, precies.

De **voorzitter**: Welk nummer? Dan weten we namelijk allemaal waar we het over hebben. Heeft u het over amendement 381?

Mevrouw **Schroot** (D66): Ja, dat klopt.

De **voorzitter**: De vraag aan mevrouw Ilić is of u meer comfort heeft bij een andere formulering.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Ja, daarmee zitten wij een stuk comfortabeler.

De **voorzitter**: Ik constateer dat daarmee is gereageerd op alle vragen en opmerkingen uit de eerste termijn. Ik dank de wethouder voor de beantwoording. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor het beantwoorden van alle vragen en voor de appreciaties van de amendementen en de moties, met name van onze motie. Het is heel fijn dat het inlassen van een extra wensen- en bedenkingenronde mogelijk is en dat die dan ook nog hout snijdt; dus dank daarvoor. Na de positieve woorden van de wethouder zullen wij alle andere amendementen en moties steunen.

De heer **Haubrich** (VVD): Voorzitter. Naar aanleiding van de inbreng van de wethouder steunen wij de amendementen, ook het amendement van D66 over SMART. We hebben nog een aanvullende vraag over de businesscase. Een van de belangrijkste punten bij de vraag of er een levensvatbare businesscase te maken is, is voortdurend wie in een bepaalde wijk uiteindelijk mee gaan doen. Dat is vaak een van de belangrijkste vragen. Dat wordt ook wel "aansluitpercentage" genoemd. We zien dat er veel onduidelijkheid is over waarmee gerekend mag en kan worden en wat nou realistisch is. Is het in de komende periode ook de bedoeling om bijvoorbeeld bij het Warmtecluster Noord-Hofland, dat als eerste in beeld zou komen, in kaart te brengen hoeveel huishoudens daar inmiddels hebben geïnvesteerd in een warmtepomp of een hybride warmtepomp? Ik heb immers begrepen dat we op dit moment niet over die data beschikken. Wordt dat in kaart gebracht? Dat lijkt mij immers heel waardevolle info om de businesscase voor een bepaald warmtecluster scherper te maken.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Terwijl de heer Haubrich het heeft over kijken welke huishoudens aangesloten kunnen worden, kreeg ik heel even die beelden voor mijn geestesoog van de verkoper van Delta; laten we het vooral niet zo doen. We zijn blij met de reactie van het

college. Gezien de beantwoording kunnen wij motie 373 steunen. Verder denk ik dat we geen discussie moeten voeren over het "niet meer dan anders"-principe - die discussie leek zojuist even op te komen - want dat is op dit moment juist een probleem op het punt van warmte: als de gasprijs stijgt, moeten de mensen die nu warmte afnemen, automatisch meer gaan betalen, terwijl hun product helemaal niet duurder is geworden. Dat levert juist heel veel problemen op. Er moet juist een goede nieuwe waardering van het product warmte komen die niet afhankelijk is van de gasprijs. Wat heel belangrijk is en waarom mijn fractie amendement 381 van het CDA en de VVD wil steunen, is dat de prijsprikkel voor heel veel mensen heel belangrijk is om over te kunnen stappen. Als je massa wil maken met het nieuwe product warmte, helpt het heel erg als het goedkoper is dan wat je nu hebt. Dat willen wij juist graag steunen.

Ik vergat weer iets te zeggen wat ik zojuist ook vergat te zeggen, wat tot verwarring heeft geleid. De wethouder noemde motie 371 "de motie van de PvdA en GroenLinks", maar de naam van de SP staat daar ook onder. Maar dat had ik zelf ook niet gezegd: dat lag dus ook een beetje aan mij.

De **voorzitter**: Aldus gecorrigeerd.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Bedankt voor het beantwoorden van de vragen. Wat ons helpt, is de reactie van de wethouder op de motie van Voorschoten Lokaal en het CDA. Ik ben benieuwd of het CDA een reactie heeft op onze vragen over de verplichting om te zorgen dat het goedkoper is dan gas. Is daar een nieuw inzicht over? Daar zou ik graag iets meer over horen.

De **voorzitter**: Volgens mij was dat een van de vragen. Er was een debatje over het mogelijk aanpassen van amendement 381. Dat hangt hier volgens mij mee samen.

De heer **Van Horck** (CDA): Ik zou het amendement graag mondeling iets willen nuanceren. Zoals het er nu staat, zou je het inderdaad zo kunnen lezen dat het per se zou moeten, maar het is een inspanning die je pleegt om de businesscase zo goedkoop mogelijk te maken. Je moet het zo lezen dat, gebaseerd op de prijs, de keuze voor de consument zo aantrekkelijk mogelijk moet zijn. Wij gaan het college niet binair de opdracht geven dat het per se goedkoper moet zijn, maar wij willen wel een inspanningsverplichting geven om alles in het werk te stellen om zo goedkoop mogelijk uit te komen, het liefst inderdaad goedkoper dan gas. Zoals de heer Maassen al zei, is die prijsprikkel immers het allerbelangrijkste.

De **voorzitter**: Mag ik u een procedurele vraag stellen? Ik heb de tekst niet direct voor me liggen. Als de tekst van het amendement multi-interpretabel is, is dat onhandig, want die wordt een-op-een overgenomen. Bij een motie is dat een beetje flexibel, maar bij de tekst van een amendement niet. Als daarover onduidelijkheid zou kunnen ontstaan ... Ik durf het bijna niet te zeggen, maar mag ik u vragen om die tekst in een héél korte schorsing aan te scherpen of - misschien moet ik het zo noemen - te verduidelijken? Ik heb de tekst nu niet voor me. Ik vind de weging dus lastig.

De heer **Van Horck** (CDA): Voorzitter, ik ben als was in uw handen. Dan stel ik een kleine schorsing voor, als dat kan.

De **voorzitter**: Fantastisch. Is vijf minuutjes voldoende? Dan hebben we gelijk ook even een pauze voor handen wassen et cetera.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Ik denk dat het goed is om, voordat we overgaan naar de tweede termijn van het college, de heer Van Horck van het CDA heel kort het woord te geven voor een toelichting op de wijziging van amendement 381.

De heer **Van Horck** (CDA): Voorzitter. In het amendement is punt e helemaal onderaan op pagina 3 gewijzigd. Daar was de oorspronkelijke tekst "Een duidelijke onderbouwing van de betaalbaarheid voor de gebruiker waarbij de gebruiker goedkoper uit zou moeten zijn bij een warmtenet". Dat is als volgt aangepast: "Een duidelijke onderbouwing van de betaalbaarheid voor de gebruiker waarbij de gebruiker zo goedkoop mogelijk uit moet zijn bij een warmtenet". Dat is de wijziging. Ik heb begrepen dat deze wijziging door de griffie is verspreid.

De **voorzitter**: Ja, dat klopt. De wijziging zit inderdaad in uw mailbox. Dank u wel. We gaan naar de tweede termijn van het college. Wethouder Schokker, volgens mij staat er nog één vraag van de VVD-fractie open en ik verzoek u om ook in te gaan op het gewijzigde amendement.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Het gewijzigde amendement kan het college oordeel raad geven. De vraag van de heer Haubrich ging over Noord-Hofland. We hebben ook de CDOKE-gelden gekregen, zoals ik ook heb aangegeven in de commissievergadering. Er is behoorlijk wat geld vanuit het Rijk om met Noord-Hofland echt aan de slag te gaan. Wat u heeft aangegeven, kunnen we daar nadrukkelijk in meenemen. We zitten ook nog wel even met het punt van voldoende capaciteit. Mocht u ergens goede, geschikte mensen treffen, dan houden we ons aanbevolen. We gaan er zeker mee aan de slag, maar in deze markt is het ook echt belangrijk om de goede mensen te krijgen. Dat is even het voorbehoud, maar dit staat op het programma.

De **voorzitter**: Een mooie oproep van de wethouder aan u allen. Is er gereageerd op alle vragen en opmerkingen? Dat is het geval. Ik sluit de beraadslaging. We gaan over tot de stemmingen.

In stemming komt amendement 377 van D66.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt amendement 378 van D66.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het gewijzigde amendement 381 van het CDA en de VVD.

Het gewijzigde amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt motie 371 van de PvdA, GroenLinks en de SP.

De motie wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt motie 373 van Voorschoten Lokaal en het CDA.

De motie wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Dank aan de ambtelijke ondersteuning, want er is wel iets neergezet.

10. Nieuwe sporthal en zwembad (raadsregistratienummer Z/25/096258/469234)

De **voorzitter**: In het kader van het Sportaccommodatiebeleid is op 3 april 2025 door de raad besloten zo snel mogelijk nieuwbouw voor zwembad Het Wedde te realiseren. De locatie sportpark Adegeest bij zwembad Het Wedde is door de gemeenteraad aangewezen als voorkeurslocatie voor de nieuwe sporthal. Middels een businesscase is deze locatiekeuze nader uitgewerkt door het college. Aan de raad wordt voorgesteld een programma van eisen, een schetsontwerp en een voorlopig ontwerp op te laten stellen voor een nieuw sportcentrum met een zwembad en een sporthal op de locatie van sportpark Adegeest. Het voorstel ligt nu ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Zwembad en sporthal zijn belangrijke voorzieningen voor Voorschoten. Bewegen, sporten en zwemmen hebben een belangrijke preventieve werking op het punt van de gezondheid. Ook de ontmoetingsfunctie van een sportcomplex is belangrijk. Jong en oud zien en spreken elkaar op plekken waar gesport en gezwommen wordt. Deze voorzieningen leveren daarmee een grote bijdrage aan het sociale cement van onze gemeenschap. Eerder dit jaar, in april 2025, hebben we als raad besloten zo snel mogelijk een nieuw zwembad inclusief een

nieuwe sporthal te realiseren en daarvoor sportpark Adegeest aan te merken als voorkeurslocatie. In de begroting hebben we € 8 miljoen dekking opgenomen voor de nieuwe sporthal. Bij de Voorjaarsnota 2025 hebben we € 2 miljoen gestort in een zwembadvoorziening. Recent, bij de behandeling van de begroting voor 2026, heeft de raad unaniem besloten om aanvullend € 1 miljoen dekking te reserveren. Recent is gebleken dat we met de bouw van het zwembad niet tot 2035 hoeven te wachten als we een hybride energievoorziening toepassen. Daardoor kunnen we op relatief korte termijn toch een nieuw sportcomplex met zwembad en sporthal bouwen. Daarmee is ook de besluitvorming in een stroomversnelling geraakt.

Wat de beweegvoorzieningen betreft steunen wij het voorstel om op sportpark Adegeest uit te gaan van een sporthal met een lengte van 48 meter en om in het centrum van de sportzaal uit te gaan van twee zaaldelen. Deze configuratie en spreiding van voorzieningen wordt gedragen door het onderwijs en de Sporttafel. Voor de zwembadfunctie hebben we een amendement uitgewerkt. Dat dienen we samen met de VVD en Voorschoten Lokaal in. Daarin stellen we voor om het uitgangspunt van één zwembadbassin los te laten en het bijbehorende programma van eisen met de gewenste zwembadfuncties onder meer te baseren op de inbreng van de Eerste Voorschotense Zwemvereniging, Sportfondsen, inwoners en zwembadbezoekers uit de regio. Bij deze inbreng kunnen we ook de capaciteit voor zwemveiligheid en de mogelijke regionale behoefte meewegen.

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor de heer Van Oostrum zeggen dat hij een zwembad wil met drie bassins. Waar in het dictum van zijn amendement staat dat uitgewerkt?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Het staat volgens mij in een van de laatste bullets van mijn amendement: "drie schetsontwerpen".

De heer **Maassen** (SP): Ja, "drie schetsontwerpen", maar waar staat "drie bassins"?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ik bedoelde drie schetsontwerpen.

Voor de zwembadfunctie hebben we een amendement uitgewerkt. Dit dienen we samen met de VVD en Voorschoten Lokaal in. Op grond daarvan stellen we voor om het uitgangspunt van één zwembad los te laten en het bijbehorende programma van eisen met de gewenste zwembadfuncties onder meer te baseren op de inbreng van de Eerste Voorschotense Zwemvereniging, Sportfondsen, inwoners en zwembadbezoekers uit de regio. Bij deze inbreng kunnen we ook de capaciteit voor zwemveiligheid en de mogelijke regionale behoefte meewegen. Door participatie centraal te stellen zorgen we ervoor dat het zwembadontwerp goed aansluit bij de wensen van verenigingen, inwoners en bezoekers. Daarmee versterken we het sociaal weefsel van onze gemeenschap. Het nieuwe sportcomplex wordt immers ook een plek waar generaties elkaar zullen blijven ontmoeten in een bij Voorschoten passende look en feel van het gebouw. Door belanghebbenden intensief te betrekken bouwen we niet alleen een sportcomplex, maar versterken we ook onze gemeenschap. Met amendement 382 verzoeken we het college drie schetsontwerpen van mogelijke zwembadconfiguraties uit te werken en deze inclusief financiële uitwerking voor te leggen aan de raad. Het amendement luidt:

"Amendement 382.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 11 december 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/25/096258/469234,

constaterende dat:

- a. het unaniem aangenomen amendement 329 van 3 april 2025 het college oproept zo snel mogelijk nieuwbouw voor het zwembad Het Wedde te realiseren en dat de locatie sportpark Adegeest bij zwembad Het Wedde is aangemerkt als voorkeurslocatie voor een nieuwe sporthal;*
- b. op grond van het aangehaalde raadsvoorstel voorgesteld wordt een programma van eisen, een schetsontwerp en een voorlopig ontwerp uit te werken voor een nieuw sportcentrum op de locatie sportpark Adegeest uitgaande van de volgende functies:*
 - een zwembad met één bassin;*
 - een sporthal met een lengte van 48 meter;*

- c. op grond van het aangehaalde raadsvoorstel voorgesteld wordt een sportzaal met twee zaaldelen en een vrije plafondhoogte van 7 meter 'als opgave mee te geven voor de ontwikkeling van het centrumgebied, ter vervanging van sporthal De Vliethorst';
- d. het college in een op 5 december nagezonden memo aan de raad heeft aangegeven dat een zwembadfunctie met meer dan één bassin ruimtelijk kan worden ingepast op het door de raad aangewezen kavel op sportpark Adegeest, nabij zwembad Het Wedde;

van mening dat:

- e. de in het raadsvoorstel voorgestelde configuratie en spreiding van zaaldelen goed past bij de schaal van Voorschoten en draagvlak heeft van onder meer het onderwijs en de Sporttafel;
- f. belanghebbenden nog moeten worden betrokken bij de in het raadsvoorstel voorgestelde uitwerking van de zwemfaciliteiten;
- g. het raadzaam is om bij de verdere uitwerking van de plannen het uitgangspunt van één bassin voor het zwembad los te laten, en de gewenste configuratie van het zwembad (mede) te baseren op uitkomsten van de participatie;
- h. bij de uitwerking van de zwemfaciliteiten ook wordt gekeken naar voldoende capaciteit om zorg te dragen voor zwemveiligheid;
- i. bij de uitwerking van het programma van eisen van de zwemfaciliteiten belanghebbenden zoals onder meer de Eerste Voorschotense Zwemvereniging, Sportfondsen en bezoekers intensief betrokken dienen te worden. Ook is het van belang de uitkomsten van de regionale inventarisatie bij de uitwerking te betrekken;

Besluit:

- Beslispunt 1 als volgt te wijzigen:

Scenario 1: 'Nieuwbouw sportcentrum ongefaseerd' voor een nieuw sportcentrum met zwemfaciliteiten op basis van het nader op te stellen programma van eisen en een sporthal met een lengte van 48 meter als voorkeursscenario vast te stellen;

- Beslispunt 2 als volgt te wijzigen:

Het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven tot:

- o a) het laten opstellen van een integraal programma van eisen voor het sportcentrum (zwemfaciliteiten en sporthal) waarbij de configuratie van de zwemfaciliteiten (mede) wordt bepaald op basis van de uitkomsten van de participatie;
- o b) belanghebbenden van het zwembad intensief te betrekken bij de uitwerking van het programma van eisen voor de zwemfaciliteiten;
- o c) het laten opstellen van minimaal drie schetsontwerpen waarin de wenselijke configuratie van de zwemfaciliteiten wordt uitgewerkt;
- o d) de schetsontwerpen inclusief financiële uitwerking ter besluitvorming aan de raad voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag."

We zijn geen voorstander van amendement 383, omdat dit zwembadfuncties voorstaat zonder participatie van belanghebbenden. Ook ontbreekt in dat amendement de vraag naar de financiële doorrekening van de aanvullende zwembadfunctie waarop de raad de besluitvorming mede baseert. We nodigen deze partijen natuurlijk wel uit om ons amendement mede te ondertekenen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Het gaat in deze raad al enige tijd over het zwembad en de sporthal. De SP is in eerste instantie blij met het voorliggende voorstel; het is goed om dat te zeggen. Het is een mooi voorstel voor een sporthal. Er ligt een mooi voorstel om een tweede kleine sportfaciliteit te realiseren op de plek van de huidige sporthal, zodat de kinderen die daar gymmen binnen een behoorlijke loopafstand toch een gymfaciliteit behouden. En we gaan praten over een zwembad. Er zijn nog wel een paar kanttekeningen, die we ook in de commissie naar voren hebben gebracht, bijvoorbeeld het parkeren en de overlast die de wijk Adegeest hiervan gaat ondervinden, maar de toezeggingen die de wethouder daarover in de commissie heeft gedaan, zijn voor dit

moment voldoende. Maar tijdens de commissiebehandeling bleek dat het plaatje dat gecommuniceerd was over de nieuwe faciliteit, voor de sporthal heel accuraat was en voor het zwembad nog maar een schetsontwerp. Er is hier inspraak geweest van de Eerste Voorschotense Zwemvereniging, die aangaf dat dat plaatje van een zwembad met één bassin echt onvoldoende was. Gelukkig kwam er meteen vanuit de commissie op alle mogelijke manieren een reactie in de zin van: het is fijn dat jullie dat zeggen. De wethouder gaf ook aan dat dit niet komt doordat we dat niet willen, maar dat we gewoon nog niet zover zijn in het proces. Natuurlijk gaan we de Eerste Voorschotense Zwemvereniging en alle andere verenigingen betrekken, zoals we ook de verenigingen van de sporthal hebben betrokken. Het CDA zegt dat in het amendement van de SP niet staat dat de verenigingen betrokken moeten worden. Natuurlijk staat dat er niet in, want de wethouder heeft allang gezegd dat hij dat gaat doen. Dat hoeven we dus niet meer op te schrijven. Als u het amendement op grond daarvan wil afwijzen, vind ik dat dus héél mager.

Ik ben nu bij dat amendement gekomen, amendement 383. Het gebeurt in deze raad niet heel vaak dat twee tegengestelde amendementen over één onderwerp worden ingediend. Ik zal uitleggen waarom ik amendement 383 indien. Tijdens de commissievergadering werd heel helder dat de verenigingen en de gebruikers van het zwembad niet voldoende hebben aan één bassin. In het zojuist door de heer Van Oostrum ingediende amendement staat nergens in het dictum dat hij een zwembad met meer dan één bassin wil. Hij heeft het wel een keer gezegd. Toen vroeg ik hem daarnaar. Toen zei hij: o nee, sorry, ik versprak me. Toen zei hij het daarna toch nog een keer, want het stond wel degelijk in zijn spreektekst, maar het staat niet in zijn amendement. Als wij voor amendement 382 kiezen, tillen wij de discussie dus eigenlijk naar volgend jaar. Dan zeggen we nu "ga drie verschillende modaliteiten uitzoeken", zonder te zeggen welke wij willen, terwijl heel duidelijk is wat wij willen. Tenminste, voor mijn fractie wel: wij willen drie zwembaden; wij willen een recreatiefunctie en wij willen minimaal de faciliteiten die er nu zijn, maar dan in een beter zwembad. Want de mensen die nu gebruikmaken van het zwembad, hebben jarenlang de zekerheid gehad dat dit zwembad tot 2040 zou blijven; dat heeft deze raad namelijk uitgesproken. Nu gaan we die vernieuwing ineens versnellen en komt er ineens druk vanuit de raad in de zin van: het kan ook iets anders worden, het kan ook één bassin worden en het kunnen ook "lagere" faciliteiten worden.

De **voorzitter**: Mag ik u vragen af te ronden? U heeft nog drie seconden.

De heer **Maassen** (SP): Dan ga ik die heel goed gebruiken. Omdat we die mensen niet in onzekerheid willen laten, moeten we nu uitspreken dat we meerdere bassins willen en minimaal de faciliteiten die we nu hebben.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ik wil de heer Maassen meegeven dat we een project zoals dit in de regel starten met een programma van eisen op basis van de inbreng van belanghebbenden. Wij beginnen dus met het in kaart brengen van wensen en eisen; daar begint het project gewoon mee. Wat daar dan uit komt aan bassins, moet blijken op basis van de inbreng van de betrokkenen.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er geen vraag is gesteld.

De heer **Maassen** (SP): Nee, maar ik wil wel duidelijk maken dat we die onzekerheid dus kunnen voorkomen door nu alvast duidelijk te zijn. Het amendement, dat mede wordt ingediend door GroenLinks en de PvdA, luidt:

"Amendement 383.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 11 december 2025, gezien het raadsvoorstel nr. Z/25/096258/469234 Nieuwe sporthal en zwembad, d.d. 11 december 2025,

constaterende dat:

- a. in het huidige zwembad Het Wedde meerdere bassins aanwezig zijn die elk hun eigen doelgroepen hebben;*
- b. meerdere doelgroepen (o.a. ouderen; jonge kinderen; mensen met een zorgvraag) bediend worden in zwembad Het Wedde;*
- c. in het huidige raadsvoorstel een nieuw zwembad met 1 bassin het uitgangspunt is;*
- d. memo Afdoening toezegging 464 ruimte biedt aan een zwembad met meerdere bassins;*

overwegende dat:

- e. gebruikers de verwachting hebben dat tot 2040 van de bestaande functionaliteiten van het zwembad gebruikgemaakt kan worden;
- f. de recreatieve voorzieningen van een zwembad een breed publiek trekken en zo een stimulans zijn voor de sociale functie van het zwembad en meer inkomsten kunnen genereren;
- g. de recreatiefunctie van een zwembad voor meer binding met het water zorgt en zo de zwemveiligheid van onder andere de jeugd stimuleert;
- h. zwemveiligheid het beste gegarandeerd is met een aantrekkelijk zwembad met verschillende bassins voor diverse doelgroepen;
- i. het wenselijk is dat het voorzieningenniveau in Voorschoten op minimaal hetzelfde niveau blijft;
- j. een bevolkingsgroei in Voorschoten voorzien wordt, en daarmee de noodzaak om een teruggang in het voorzieningenniveau te voorkomen nog meer van belang is;
- k. zwembad Het Wedde met de huidige functionaliteiten nu ook een regiofunctie heeft;

van mening zijnde dat:

- l. de huidige functionaliteiten van zwembad Het Wedde ook in het nieuwe zwembad behouden dienen te blijven;

Besluit:

Na beslispunt 1 het volgende beslispunt in te voegen:

- vast te stellen dat de inrichting van het nieuwe zwembad onder andere zal bestaan uit meerdere bassins waaronder minimaal een 15x25 meter bad en een doelgroepenbad en/of peuterbad voor voornamelijk recreatieve-, les- en zorgtoepassingen;
- de beslispunten 2 t/m 6 te hernoemen naar 3 t/m 7."

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. De VVD vindt het goed dat we weer een volgende stap kunnen zetten in het realiseren van betere sportvoorzieningen in het dorp. Het voorliggende voorstel voorziet daarin. Voor het dorp zijn sportvoorzieningen van groot belang. De kwaliteit daarvan moet goed op orde zijn. We moeten wel blijven kijken naar de prijs waarvoor we deze voorzieningen kunnen realiseren, want het blijft een forse uitgave voor de sporthal, de sportzaal en het zwembad. In de commissie is gesproken over de verschillende stadia waarin de voorstellen van enerzijds de sporthal en anderzijds de zwemfaciliteiten zich bevinden. De uitwerking van de voorstellen rondom een sporthal is al in een verder stadium en is goed afgestemd met alle betrokkenen. We delen deels de mening dat dit voor de zwemfaciliteiten nog niet het geval is. Daarom vindt de VVD het belangrijk dat hier zorgvuldig naar gekeken wordt. De VVD steunt daarom amendement 382 van het CDA en heeft dat mede ingediend.

Een belangrijk aandachtspunt is de capaciteitsvraag. Ik zie hier heel veel vaders, moeders, opa's en oma's, die net als ik waarschijnlijk vele uren in Het Wedde hebben doorgebracht. Voor opgroeiende kinderen in ons dorp en overall is zwemveiligheid ontzettend belangrijk. Daarom is het belangrijk dat er voldoende capaciteit is en dat zwemveiligheid voldoende aandacht krijgt. Graag ontvangen we een appreciatie van de wethouder over het vraagstuk van de capaciteit in relatie tot de zwemveiligheid.

De sportzaal zal pas worden gerealiseerd als het centrum ontwikkeld gaat worden. We moeten wel voldoen aan de wettelijke normen voor bewegingsonderwijs en het centrum is niet zomaar ontwikkeld. Ook daar vragen we dus aandacht voor en misschien nog wat meer informatie van de wethouder over hoe dat allemaal in de planning wordt meegenomen.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Het kan wél; afgelopen april leek ondanks het aandringen van Voorschoten Lokaal een hybride bouw van een zwembad nog onmogelijk. Nauwelijks een halfjaar later staan we voor de start van een nieuw te realiseren zwembad voor Voorschoten, een cruciaal besluit dat de toekomst van onze sport en de vitaliteit van onze gemeente voor decennia zal bepalen. In de recente jaren hebben wij als gemeente en

Sportfondsen heel hard moeten vechten voor het behoud van Het Wedde. Er waren onzekere tijden waarin bezuinigingen het voortbestaan bedreigden, maar door de collectieve wil en de inzet van velen zijn het zwembad en daarmee de zwemveiligheid en de recreatie behouden gebleven. Voorschoten Lokaal is dan ook ontzettend trots dat wij de afgelopen jaren samen met de raad grote stappen hebben gezet op het gebied van sport en zwembad in ons dorp. De behoefte aan zwemwater neemt toe door de groei van het inwonersaantal, terwijl er nu al wachtlijsten staan. Hoewel het raadsvoorstel uitgaat van één bassin, weten we dat door de configuratie meerdere bassins ruimtelijk ingepast kunnen worden. Voorschoten Lokaal wil een zwembad voor en door het dorp. Wij vinden de inbreng van de gebruikers van het zwembad cruciaal voor de besluitvorming. Wij roepen het college dan ook op om in te zetten op een brede participatie van inwoners en belanghebbenden. Voorschoten Lokaal wil dat de kinderen een belangrijke rol krijgen in het ontwerp. Wij streven naar pure participatiepret, zodat het nieuwe zwembad de look en feel krijgt die bij ons dorp passen.

Daarnaast vinden wij het belangrijk om direct de basis te leggen voor voldoende capaciteit, zeker met het oog op de zwemvaardigheid en onze taak om zorg te dragen voor een vitale gemeenschap. Vanavond spreken we niet alleen over de toekomst van het zwembad, maar ook over de toekomst van de binnensport in Voorschoten. Voorschoten Lokaal is blij met de stappen die zijn gezet: drie zaaldelen met het daarbij behorende voordeel dat er nog steeds ongefaseerd gebouwd kan worden, hebben onze voorkeur. Voorschoten Lokaal blijft erop toezien dat we in het centrum een sportzaal gaan bouwen met twee zaaldelen met voldoende hoogte, zodat die efficiënt gebruikt kan worden.

Samen met het CDA en de VVD hebben wij amendement 382 ingediend. Dit amendement laat het uitgangspunt van één bassin los en zorgt ervoor dat het programma van eisen, dat cruciaal is voor de definitieve besluitvorming, en de configuratie van het zwembad gebaseerd worden op participatie van belanghebbenden, zoals de Eerste Voorschotense Zwemvereniging, Sportfondsen en bezoekers. Daarmee borgen we dat het niet alleen snel gebouwd kan worden maar ook dat we het juiste bad bouwen dat past bij de schaal van ons dorp en de groeiende behoefte van sport en zwemveiligheid. Voorschoten Lokaal omarmt met enthousiasme het raadsvoorstel om ongefaseerd een nieuw sportcentrum met een zwembad en een sporthal te bouwen in Adegeest, met inbreng van ons amendement.

Amendement 383 vinden wij op dit moment nog te vaag, maar wij zijn wel van mening dat wij ook als raad bij de brede participatie horen. Kan de wethouder dus toezeggen dat ook wij worden meegenomen in de participatie?

Ik heb nog enkele vragen. Wij hebben inmiddels begrepen dat er al contact is geweest met de Eerste Voorschotense Zwemvereniging naar aanleiding van hun inspraak. Is er inmiddels ook al contact geweest met de andere huurders van ons zwembad? Veel ouderen komen naar ons bad toe vanwege het stoombad, heb ik gehoord. Wordt dat ook nog meegenomen? Daarnaast willen we onze zorgen uiten over de parkeersituatie op de piekmomenten, maar laten we met z'n allen deze cruciale stap zetten voor onze inwoners en de vitale gemeenschap.

De **voorzitter**: Het stoombad werd herkend door de nestor van de raad. Mag ik dat eigenlijk zeggen? Nou ja, dat maakt niet uit; ik heb het al gezegd. Ik ben zelf niet in het stoombad geweest, want we zijn gaan zwemmen in het zwembad. Dat is een kleine nuancering. Dat klopt toch, meneer Bremmer? Of heb ik daar geen actieve herinnering meer aan? Maar het zwemmen was leuk.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Het zwembad was al in 2017 onderwerp van discussie in Voorschoten, omdat het toenmalige college voornemens was het zwembad te sluiten wegens de bekende financiële problemen die Voorschoten toen had en die door het toenmalige college en de toenmalige raad gecreëerd waren. Het is mooi om te zien dat alle partijen nu wel gaan voor een zwembad in Voorschoten. Ook ten aanzien van de nieuwe sporthal staan alle neuzen dezelfde kant op. Het raadsvoorstel van het college is wat dat betreft zeer welkom. De uitwerking van de exacte functies van de sporthal en het zwembad zal nog volgen. De sportverenigingen worden hier wat ons betreft nauw bij betrokken, maar die toezegging hebben we al gekregen van de wethouder.

In de memo Afdoening toezegging 464 laat de wethouder zien dat er naar meerdere schetsontwerpen voor het zwembad gekeken kan worden. Dat stemt hoopvol, maar we willen niet afhankelijk zijn van hoop. Om die reden hebben we amendement 383 mede ingediend. Dat amendement zorgt ervoor dat de aanleg van meerdere bassins voor het nieuwe zwembad als

opdracht meegegeven wordt. Zo behoudt Voorschoten ook een recreatiebad. Dat is belangrijk, want watergewinning van onze kinderen is de beste garantie voor een duurzame zwemveiligheid, zoals mevrouw Van der Torre kortgeleden in de commissie meldde. Het is belangrijk dat we met dit amendement meegaan, want amendement 382 laat het principe van één bassin niet los. De uitkomst van dat amendement kan zijn dat er maar één bassin gaat komen. Daarom is het belangrijk dat wij nu die opdracht aan het college geven.

Zijn er dan geen zorgen? Ja, die zijn er. In de commissie heb ik aangegeven dat het raadsvoorstel als een cadeautje voelde, omdat er ineens op korte termijn een sporthal en een zwembad kunnen komen. De planning is heel ambitieus, maar daar hebben we ook wel slechte ervaringen mee. Er zouden namelijk ook voor 2026 een cultureel centrum en een nieuwe Fortgensschool komen; daar zijn we nog een eind van verwijderd. Dat zorgt er ook voor dat er met de agenda die Voorschoten en het college nu hebben voor 2026 en de periode daarna ongelofelijk veel projecten op stapel liggen, met het risico dat al die projecten gewoon te veel zijn voor Voorschoten en dat projecten niet goed of niet tijdig opgeleverd kunnen worden. Dit geldt ook voor het zwembad en de sporthal. De wethouder heeft aangegeven dat hij vertrouwt op de mensen die zijn aangewezen voor dit project. Ik hoop dat dat inderdaad zo gaat, maar die risico's zijn er dus wel.

Ten slotte wil ik de ambtenaren en de wethouder bedanken voor dit raadsvoorstel, want dit is wel een voorstel waar Voorschoten verder mee kan.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Vooraf dank voor de beantwoording van onze schriftelijke vragen. Als laatste spreker - sorry, als voorlaatste spreker; een correctie van de voorzitter - heb ik weinig toe te voegen aan de inhoudelijke betogen van de voorgaande sprekers. Ik hou het dus bij een wat algemenere reflectie. In de commissie M&S heb ik enkele punten gemaakt. Eén daarvan betrof motie 348, die wij op 3 april 2025 hebben ingediend over regionale samenwerking op het punt van sportaccommodaties. In de commissievergadering heeft de wethouder aangegeven dat er spoedig een informatiebrief over deze regionale samenwerking komt. Bij dezen wil ik de wethouder dus vragen of hij enige indicatie heeft van wanneer we die informatiebrief tegemoet kunnen zien, zodat wij die wellicht nog kunnen betrekken bij de verdere beraadslaging over dit onderwerp.

In de commissievergadering was de wens voor een zwembad met meer dan één bassin breed hoorbaar, zowel bij de commissieleden als bij de inspreker van de EVZV. Zoals door de wethouder aangekondigd hebben we als raad een memo gekregen met daarin een ruimtelijke verkenning voor een zwembad met meerdere bassins. Dank dat die verkenning zo snel is gekomen. Er zijn vandaag twee amendementen die in die richting hintten, zowel een amendement vanuit de oppositie als een amendement vanuit de coalitie. Dat is begrijpelijk, maar ik maakte in de commissie al het punt hoe kansrijk deze scenario's en schetsontwerpen zijn, want dat het ruimtelijk ingepast kan worden is iets anders dan dat het ook financieel daadwerkelijk uit kan. Zijn wij dan tegen dit voorstel? Nee, zeker niet, maar we zijn wel bedachtzaam over de haalbaarheid en betaalbaarheid van deze scenario's. Maar we kijken er natuurlijk ook naar uit; we verheugen ons er zelfs op.

Voor ons standpunt ten aanzien van de amendementen wachten wij de reactie van de wethouder af. Zoals al benoemd in de commissie M&S zijn meerdere gemeenten in deze regio bezig met het vernieuwen van hun zwembad. Wij vragen ons af of de wethouder bekend is met het haalbaarheidsonderzoek van het zwembad in de gemeente Oegstgeest - ik hoor al een antwoord achter mij - want daarbij wordt ook gewerkt met scenario's. De laatste vraag aan de wethouder is wanneer hij denkt een indicatie te kunnen geven van de kosten die gemoeid zijn met het amendement dat door de oppositie is ingediend ofwel met het amendement van de coalitie. Is dat pas in Q3 of kan dat wellicht iets eerder?

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. De heer 't Lam verwoordde het heel goed: dit raadsvoorstel voelde als een klein cadeautje. Ik was heel blij dat dit voorstel kwam en dat het mogelijk is om binnen afzienbare tijd zowel een sporthal als een zwembad te realiseren; mevrouw Zoun refereerde daar in haar betoog aan. Dat is superbelangrijk voor ons dorp en voor de kwaliteit van onze gemeenschap. Het is ook essentieel dat mensen, ook jongeren, goed kunnen bewegen. Complimenten voor alle ambtenaren en onderzoekers die mee hebben geholpen om dit goed inzichtelijk te maken. Dat helpt een raadslid heel erg om op een heel goede manier meegenomen te worden in dit raadsvoorstel, want ik heb hier zelf niet zoveel verstand van. Ook complimenten voor het college voor het doorzetten hiervan, specifiek voor wethouder Schokker.

Ik ben in de gelukkige omstandigheid dat ik twee prachtige kinderen heb en dat ik de afgelopen vier jaar een vast abonnement heb gehad op een doordeweekse dag in het zwembad. Ik mag met enige regelmaat naar het zwembad gaan. Een van mijn kinderen heeft alle diploma's al behaald; mijn andere kind heeft al bijna diploma C. Daarmee ga ik een heel lange periode in het zwembad afsluiten. In het zwembad is het altijd een enorm geklooi als je je kinderen wil aankleden. Het ene kind mocht toen nog niet zwemmen; dan moet je ervoor zorgen dat hij niet nat wordt onder de douche. Als je op vrijdag of op een andere doordeweekse dag in het zwembad bent, heb je de tijd om even te mijmeren, te observeren en goed te kijken wat er precies in dat zwembad gebeurt. Dan zie je hoe kinderen langzaam van het ondiepe badje, dat nog een beetje warm is, naar badje 2 gaan, naar badje 3 gaan, dat nog in het kleine badje is, dan ineens de overstap maken naar badje 4, dat in het koude badje zit, dan naar de overkant gaan, naar badje 5, dan naar badje 6 en badje 7 en dat ze dan, na heel veel vijven en zessen, hun diploma weten te halen. Dat is een heel mooie ontwikkeling die je dan ziet. Dat leert ons ook weer hoe belangrijk het is dat je eerst kleine stapjes moet zetten om vervolgens groots uit te komen.

Even terug naar de voorliggende plannen. De zwemvereniging heeft heel duidelijk aangegeven dat ze meerdere bassins heeft. Op basis van eigen observatie en mijmeringen heb ik in de vier jaar dat ik er heb gezeten, goed gezien dat meerdere bassins gewoon nodig zijn en dat het echt een stap terug zou zijn als we het met één bad zouden doen. Ik denk dat dit ook iets betekent voor de financiële haalbaarheid van het zwembad. Een van de voordelen van dit zwembad is dat de watertemperatuur op bepaalde plekken hoger is. Dat zorgt ervoor dat jonge kinderen maar ook ouderen op een heel goede wijze kunnen zwemmen. Als we alleen naar de eerste, initiële investeringskosten kijken en geen rekening houden met het feit dat het zwembad met één bad minder aantrekkelijk wordt, ben ik bang dat er minder bezoekers komen; daar wil ik ons als raad voor behoeden. Kijk dus naar de toekomst, kijk vooruit, denk mee en denk niet alleen aan de koude, kille cijfers van de eerste investering. Het gaat om de toekomst. Het gaat erom dat je dat zwembad rendabel moet maken en ervoor zorgt dat heel veel mensen in Voorschoten maar ook buiten Voorschoten een bezoek kunnen brengen aan het zwembad.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ik kan de heer Posthuma heel goed volgen, maar heeft hij er ook over nagedacht dat het bijvoorbeeld zo zou kunnen zijn dat we, als we ook naar de betaalbaarheid gaan kijken, alleen uitkomen op een heel groot recreatiebad? Wij willen die opening juist mogelijk maken, maar heeft de heer Posthuma dat ook overwogen?

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik weet niet of ik de vraag helemaal goed begrijp, mevrouw Zoun. Wat heb ik precies overwogen?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): De heer Posthuma zegt dat één bad absoluut niet kan. Ik kan de zorg van de heer Posthuma begrijpen dat het bad zich opbouwt, maar uit ons amendement zou bijvoorbeeld ook kunnen voortkomen dat wij in vergelijking met Leiden juist een tegenovergesteld bad zouden kunnen krijgen, dus dat wij een heel groot recreatiebad krijgen en niet het vierkante hok, maar alleen een recreatiebad. Is de heer Posthuma het met mij eens dat hij die mogelijkheid met amendement 383 wegcijfert?

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik denk dat we met het door de SP ingediende en ook door GroenLinks mede ingediende amendement een heel verstandige keuze maken voor de toekomst. Ik denk dat het door u met andere partijen ingediende amendement een boekhoudersamendement is en dat u alleen kijkt naar de kosten en niet naar de investeringen voor de toekomst. Mijn partij en velen met mij hebben echt het idee dat we de toekomst moeten pakken. Wat u nu aan het doen bent, is in dat opzicht veel te voorzichtig door niet te durven investeren in de toekomst van Voorschoten. Dat investeren is volgens mij wat er moet gebeuren. Met het door de SP ingediende amendement gaan we voor die toekomst. Ik hoop dat u dat amendement ook gaat ondertekenen.

De **voorzitter**: U heeft nog tweeënhalve minuut.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dan gaan we gewoon even verder. Wat ons betreft blijft het dus heel belangrijk dat we investeren en echt kijken naar de toekomst, zodat we voor Voorschoten dat mooie zwembad kunnen realiseren. We zien immers dat de betaalbaarheid en ook de nabijheid, zodat je op de fiets naar het zwembad kan, heel belangrijke factoren zijn in Voorschoten. Het is dus belangrijk dat de voorzieningen die we nu in het zwembad hebben, minimaal behouden blijven.

Ik heb de afgelopen jaren met heel veel plezier ook verschillende zwembaden in de regio mogen bezoeken met mijn kinderen. Ik heb daardoor een beetje een beeld gekregen van de zwembaden, bijvoorbeeld in Katwijk, in Leiden of in Wassenaar. Die zwembaden kun je merendeels met de auto bereiken en dan krijg je een beetje gevoel bij wat er allemaal is. Bij die verschillende zwembaden zie je ook dat een zwembad, als het interessant wil zijn, meerdere voorzieningen moet hebben. Je moet dus wellicht ook overwegen om er een glijbaan bij te hebben, want dat is voor een oudere categorie kinderen veel interessanter. Ik wil de wethouder vragen of hij, naast de verschillende opties, overwogen heeft om ook de optie van een glijbaan mee te nemen. Ik denk dat dat ook interessant kan zijn voor de businesscase. Ik ben benieuwd wat de wethouder daarvan denkt.

Ik denk dat Voorschoten heel veel baat heeft bij een nieuw zwembad en een nieuwe sporthal. Ik hoop dat we hiermee op een goede manier richting een mooi nieuw zwembad gaan.

De **voorzitter**: De wethouder zal de vragen beantwoorden en zal op de twee amendementen ingaan. Ik ben ook benieuwd naar het antwoord op de vraag over de glijbaan, maar wie ben ik?

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. De vraag over de glijbaan zal ik aan het eind beantwoorden, zodat iedereen goed blijft luisteren. Dank voor de diverse vragen en opmerkingen. Volgens mij heeft de heer Maassen niet echt een vraag gesteld. Hij heeft wel opmerkingen gemaakt. Dank daarvoor, ook voor de positieve grondhouding, die ik bij zeer veel van u ook al in de commissie heb gehoord. Ik denk dat dit echt een hele mooie stap voor Voorschoten ...

De **voorzitter**: O, stop. U bent niet ingelogd. U bent nu de tijd van de PvdA aan het opmaken. Ik zag iets wegtikken bij de verkeerde firma. De heer Posthuma had nog 38 seconden en heeft nu dus spreektijd tot -32 seconden.

Wethouder **Schokker**: Nu gaat het goed. De heer Reinke vroeg of zwemveiligheid ook bij één bassin mogelijk is. In theorie zou dat zeker kunnen. Het antwoord op die vraag is dus gewoon ja. Door een aantal van u zijn wel vragen gesteld. Het is goed om het proces nog even te duiden. Voor de sporthal is het programma van eisen al helemaal bekend; dat is al uitgebreid onderzocht. Voor het zwembad is dat nog niet gebeurd en moet het programma van eisen nog helemaal worden opgesteld. Er vindt nog een participatieproces plaats. Tegen die achtergrond vinden we het mooi om eigenlijk alle opties, dus ook de hoeveelheid bassins, mogelijke glijbanen en cetera, op dit moment zo veel mogelijk open te houden, want je wil de komende tijd het participatieproces zijn werk laten doen in een zorgvuldig proces de komende tijd. Ik denk dat het zwembad en de inwoners van Voorschoten daarbij het meest gebaat zijn. Dat is dus het bredere antwoord op die vraag. Ik kom daar straks bij de waardering van de amendementen natuurlijk nog op terug.

De heer Reinke vroeg ook naar de planning en of we dit mee zullen nemen bij de planning.

De heer **Reinke** (VVD): De vraag was gekoppeld aan het feit dat de sportzaal pas gerealiseerd kan worden bij de verdere ontwikkeling van het centrum, wat best wel een uitdagend vraagstuk met zich meebrengt, ook in combinatie met de normstelling voor bewegingsonderwijs. Ik zou dus een bredere uiteenzetting van het college willen horen over hoe het college dit voor zich ziet.

Wethouder **Schokker**: Vanavond gaat het natuurlijk eigenlijk over het nieuwe sportcomplex. We nemen mee dat die sportzaal daar gebouwd moet worden. Dat wordt pas een probleem op het moment dat de sportzaal wordt afgebroken, want op dit moment kunnen we nog gewoon van de Vliethorst gebruikmaken. Op het moment dat de Vliethorst daar daadwerkelijk wordt verwijderd, zal daar dus iets moeten komen, bijvoorbeeld een tijdelijke voorziening. De continuïteit zal daar geborgd moeten worden. We geven hier als besispunt alleen aan dat dit straks meegenomen wordt bij de ontwikkeling van de zuidflank. Dat moet dan dus goed geborgd worden, maar vandaag spreken we echt over de ontwikkeling van het zwembad en de sporthal in het sportcomplex.

Dan de "participatiepret" van mevrouw Zoun. Zo heeft u het genoemd; dat is een mooi woord. Ik heb al aangegeven dat de participatie reuzebelangrijk is. U vroeg of de raad ook moet participeren. Ik denk dat je dan aan verschillende rollen komt. Dat lijkt me dus niet verstandig. U kunt wel als privépersoon bijvoorbeeld een mooie tekening of iets dergelijks maken of op een andere manier meedoen met het proces, maar u stelt de kaders. Dat doet u hier vanavond. Ik denk dat dat goed is. We kunnen u wel heel goed meenemen bij het hele proces; dat doen we natuurlijk heel graag. We komen, als dat amendement wordt aangenomen, na de zomer bijvoorbeeld sowieso terug met

die schetsontwerpen. Daarnaast willen we bijvoorbeeld ook heel graag een technische sessie organiseren over de voortgang et cetera. Op die manier nemen we u goed mee, maar ik zou wel zuiver willen houden dat u als raadslid niet echt wordt betrokken bij het participatieproces.

De heer 't Lam heeft nog gewezen op de capaciteit van de organisatie om dit neer te zetten; dat heeft hij trouwens ook in de commissie gedaan. Ik heb daar ook met de gemeentesecretaris over gesproken. Voor alle investeringen geldt natuurlijk dat we heel precies aangeven dat we dat kunnen. Ik heb in de commissie ook gezegd dat dat hier beperkt is, omdat je gedurende de periode heel veel extern zult doen. We zijn er dus van overtuigd dat we dat kunnen, maar het is absoluut een punt dat we steeds willen meenemen. We zullen u ook goed laten zien hoe we dat willen uitvoeren, want nu hier een brede steun lijkt te ontstaan, in ieder geval voor het zwembad, vind ik dat we dat gewoon echt waar moeten maken met elkaar. Daar ga ik dus zeker voor staan.

Mevrouw Wijnen heeft mij een aantal vragen gesteld, onder andere over de informatiebrief over de regionale component. Ik had gehoopt dat die nog voor het kerstreces zou komen. Ik denk dat het 6 januari wordt, maar ik heb wel echt goed nieuws, want ik heb al in de regio gesproken - we hebben met alle wethouders in de regio gesproken - en die regionale component wordt meegenomen bij het programma van eisen. Daar hebben we het al uitgebreid over gehad. We zijn met elkaar echt bezig, bijvoorbeeld ook met de ontwikkeling in Oegstgeest. Er zijn nauwe contacten met de projectleider daar. Ze hebben daar ook een aantal scenario's. Dat wordt dus echt allemaal betrokken, want er gebeuren gewoon heel goede dingen in de regio. Ook de capaciteit van Leiden en hoe het zwembad zich daar ontwikkelt, staan allemaal nadrukkelijk op het netvlies.

U vraagt ook een indicatie van de kosten als er bijvoorbeeld een tweede bassin bij zou komen. We hebben een soort "back of the envelope"-calculatie gedaan. Die is echt heel tentatief, maar je moet dan denken aan een bedrag in de orde van grootte van € 3 miljoen, puur qua extra kosten. Maar dat heeft wellicht ook weer gevolgen voor de exploitatie. Dat moet je allemaal meenemen. Dat is precies wat straks kan worden meegenomen bij die schetsontwerpen.

Ik ga naar de amendementen, want de vraag over de glijbanen heb ik zojuist al beantwoord. Ik zou het fantastisch vinden als er een glijbaan bij komt. Dat zeg ik als inwoner en als belangstellende, maar dat zeg ik niet vanuit mijn functie. Ik vind dat we eerst het participatieproces zorgvuldig moeten afwachten. Het is wellicht best mogelijk dat er iets van een glijbaan komt, maar ik vind het echt lastig om dat nu toe te zeggen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik vond het eerste antwoord een vrij korte roetsj, om het zo maar te zeggen. U heeft het al wat uitgebreid, maar u ziet het dus zeker wel als een van de mogelijkheden om verder te verkennen als investering in het zwembad.

Wethouder **Schokker**: Zeker. Het moet een goede look en feel hebben. Als dat amendement wordt aangenomen, krijgt u daar met de scenario's ook zicht op, als u dan nog in de raad zit.

Er zijn twee amendementen. Ik begin met amendement 383 van de SP, GroenLinks en de PvdA. Ik moet het amendement ontraden, omdat er eigenlijk al wordt voorgesorteerd op twee of drie bassins. Dat vinden wij op dit moment echt niet verstandig. Je moet eerst een zorgvuldige participatie hebben en vervolgens kunt u de conclusie trekken of meerdere bassins noodzakelijk zijn. We zouden de participatie dan eigenlijk in de wielen rijden. Dat moeten we gewoon niet willen. Dat wil ik dus ontraden.

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, uw spreektijd loopt tot -36 seconden. Daarna is het klaar.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik hoor de wethouder goed. Ik kan me er iets bij voorstellen dat het om de kosten gaat, maar het amendement zegt nadrukkelijk dat het om de participatie gaat. Ik snap niet helemaal waarom hij op die basis dit amendement afwijst.

Wethouder **Schokker**: Het gaat om de participatie en, zoals ik al eerder heb gezegd, ook om het programma van eisen, dat we moeten opstellen. Anders ga ik daar nu al op voorsorteren. Dat is gewoon niet verstandig. Dat is het eigenlijk.

De heer **Posthuma** (PvdA): Nu geeft de wethouder een andere reden. Wij kunnen dit toch gewoon meegeven voor het programma van eisen? Dit willen we als raad heel graag. Ik snap het dus niet zo goed.

Wethouder **Schokker**: Ik heb het toch duidelijk aangegeven: wij willen het op dit moment zo veel mogelijk vrijlaten, zodat je gewoon een goede participatie kunt hebben en echt de wensen van de inwoners en de behoeften van de gebruikers kunt inventariseren. Die ga je dan inventariseren en vervolgens in het PvE verwerken. Daar komen wellicht twee bassins uit, maar er zijn allerlei mogelijkheden. Mevrouw Zoun wees er in haar reactie eigenlijk al op: je kan ook op één groot bassin uitkomen. Er zijn technisch heel veel mogelijkheden om het te scheiden, zelfs met temperatuurverschillen binnen één bassin. Laten we dus een zorgvuldige, goede weg lopen en laten we dat niet al bij voorbaat eigenlijk in de wielen rijden.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie, in vier seconden.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik constateer dat de wethouder nog geen drie bassins toestaat en dat de verschillende verenigingen nog even moeten afwachten om daar duidelijkheid over te krijgen.

De **voorzitter**: Uw spreektijd is op. Er is geen vraag gesteld. Wethouder, vervolg uw beantwoording.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel, voorzitter. Het volgende amendement is amendement 382, dat al uitgebreid aan de orde is gekomen. Er wordt een proces doorlopen waarmee ook in den lande op vele manieren vaak tot een zwembad wordt gekomen. Dat is gewoon een verstandige invulling. Dat amendement kunnen we dus oordeel raad laten.

De **voorzitter**: Is er gereageerd op alle vragen en opmerkingen?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): De wethouder had "participatiepret" onthouden, maar de vraag die daaraan voorafging niet helemaal: kan de jeugd specifiek worden meegenomen in de participatie?

Wethouder **Schokker**: Excuses aan mevrouw Zoun. Ja, we kunnen de participatie van kinderen gewoon meenemen in het proces. Dan kun je bijvoorbeeld denken aan een tekening; ik heb het woord "tekening" wel genoemd. Laten we de toezegging noteren dat dit wordt meegenomen.

De **voorzitter**: Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de eerste termijn van het college. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Voor ons staat vast dat het zwembad een voorziening is die generatie op generatie gebruikt zal worden. Juist daarom willen wij niet a priori functies vaststellen zonder inbreng van de gebruikers, regionale behoeftes en wat dan ook. Wij willen juist in een open dialoog met de samenleving komen tot een gedragen programma van eisen, zodat het zwembad een gedragen ontwerp zal kennen. We willen niet a priori functies vastleggen, maar juist in een dialoog met de gebruikers tot een zorgvuldig ontwerp komen en op een heel zorgvuldige manier een afweging maken in deze raad, zodat we een gedragen sportvoorziening in Voorschoten krijgen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Vindt de CDA-fractie niet dat het juist aan de raad is om kaders te stellen, dat we daar hier voor staan en dat dit het moment is om die kaders aan te geven?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Zeker, maar daarvoor is dit stadium te vroeg. We gaan eerst het programma van eisen opstellen in dialoog met de samenleving. Daarna stellen we kaders vast waarbinnen het college tot uitwerking overgaat. Het antwoord is dus: ja, wij stellen de kaders vast, maar u bent daar te vroeg mee.

De **voorzitter**: Meneer 't Lam, u heeft nog 47 seconden.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): We zijn helemaal niet te vroeg, want wij zijn de raad. Wij kunnen die kaders stellen. Het is een politieke keuze om dat wel of niet te doen. Ik vind het teleurstellend dat wellicht de coalitie maar in ieder geval de CDA-fractie zich daar nu afzijdig van houdt.

De **voorzitter**: Er is geen vraag gesteld. Meneer Van Oostrum, wenst u hier nog op te reageren?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Wij maken graag een keuze op basis van een dialoog met de samenleving.

De **voorzitter**: De heer Maassen heeft geen spreektijd meer.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Ik krijg een beetje een déjà vu bij de opmerking over de boekhouder. Volgens mij werd die opmerking ook gemaakt toen mevrouw Van Meenen nog in de raad zat, maar dat is geen belediging voor de VVD. Het college gehoord hebbende zijn wij nog steeds heel erg overtuigd van de juistheid van het ingediende amendement. Ik denk dat het één niet het ander uitvlakt, maar dat ons amendement op dit moment het juiste amendement is.

We hebben nog wel enige teleurstelling over de beantwoording over de combinatie met de ontwikkeling in het centrum. We begrijpen dat daar nu nog geen plan voor is, maar we willen het college graag op het hart drukken dat het één het ander niet in de weg moet staan. Als ontwikkelingen in het centrum nog niet uitgevoerd zijn, moet dat dus niet ten koste gaan van onze normen voor bewegingsonderwijs.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Wij zijn er heel erg content mee dat we met het amendement dat mede door ons is ingediend, eindelijk een keer beginnen bij onze inwoners en niet van bovenaf iets vaststellen. We beginnen bij de inwoners, met het gesprek met de verenigingen. Vanuit daar gaan we verder werken.

De **voorzitter**: Meneer 't Lam, let op uw spreektijd. U heeft nog 29 seconden.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Het is belangrijk dat de raad duidelijkheid geeft over wat hij wil. Wat GroenLinks betreft is dat een bredere zwemfunctie dan wat nu in het schetsvoorstel staat. Wij willen de bestaande zwemfuncties van Het Wedde behouden. Dat is een kader dat de raad mee kan geven, als de raad dat wil. Het lijkt erop dat de raad die keuze niet wil maken. Dat is teleurstellend.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor het beantwoorden van de vragen. Het is fijn om te horen dat u al zo voortvarend te werk bent in de regio en het is ook fijn dat we begin januari de informatiebrief tegemoet kunnen zien.

Ik had in mijn eerste termijn beloofd nog iets te zeggen over de amendementen. We hebben goed geluisterd naar het antwoord van de wethouder, maar ook naar de betogen van zowel oppositie- als coalitiepartijen, want wij staan onder geen enkel amendement. Wij zijn positief over amendement 382, omdat dat wat ons betreft net iets meer ruimte geeft voor het participatieproces, ook al vermoeden wij dat de wensen zoals verwoord in amendement 383 daar wel degelijk in terug zullen komen. Vanuit dat vertrouwen gaan wij dus mee met amendement 382, maar op dit moment niet met amendement 383.

De **voorzitter**: De heer Posthuma heeft geen spreektijd meer. Ik heb geen vragen gehoord. Is dat juist? Dat is juist. Dan sluit ik de beraadslaging. De wethouder heeft toegezegd om ook de kinderen mee te nemen in de participatie. De wethouder heeft ook gezegd dat er op 6 januari een brief zal liggen over de regio. Daar ga ik even op ingrijpen, want dat vind ik, gezien het kerstreces dat eraan komt, een uitdaging. In januari komt die brief eraan, mocht die er op 6 januari nog niet helemaal liggen. We denken ook aan onze organisatie, die met kerstreces gaat. Maar die brief komt eraan, in januari.

We gaan over tot de stemmingen. Eerst komt amendement 383 in stemming, want dat is het meest verstrekkende amendement. Indien amendement 383 wordt aangenomen, kan amendement 382 immers niet meer in stemming komen, want de amendementen bijten elkaar. Als amendement 383 niet wordt aangenomen, komt amendement 382 uiteraard wel in stemming.

In stemming komt amendement 383 van de SP, GroenLinks en de PvdA.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 6 tegen 14 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd en de fracties van het CDA, D66, Voorschoten Lokaal en de VVD ertegen hebben gestemd.

In stemming komt amendement 382 van het CDA, de VVD en Voorschoten Lokaal.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen. Een korte stemverklaring, meneer 't Lam. U heeft vijftien seconden.

De heer **'t Lam** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. De GroenLinks-fractie zal voor amendement 382 stemmen, hoewel wij het eigenlijk te weinig en te vrijblijvend vinden.

De **voorzitter**: Meneer Maassen, u heeft ook vijftien seconden.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Amendement 383 was een verbetering van het voorstel. Dat heeft het niet gehaald. Amendement 382 is een minder goede verbetering, maar nog steeds wel een verbetering van het voorstel. Wij zullen dat dus steunen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Maassen en de heer 't Lam.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Met mijn sporthart vind ik dit een onwijs mooie stap. Dat mag ik af en toe toch wel zeggen? Dank jullie wel.

De agendapunten 11 en 12 zijn van de agenda afgevoerd.

13. Voorbereiden AB-vergadering Hecht 17 december 2025

De **voorzitter**: Wil iemand de AB-leden nog iets meegeven?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. We hebben gelezen dat er vanuit Hecht een strategische koers wordt gezet, namelijk Gezond Vooruit, waar drie pijlers onder worden gehangen. Eén daarvan is bewegen van zorg naar gezondheid. Wij vinden dit een heel mooie beweging, want die ligt in het verlengde van Samen Gezond Voorschoten. We verzoeken om daar aandacht voor te vragen, met name voor de versterkende werking die hiermee nagestreefd kan worden. We hebben ook gelezen dat er een productenboek besproken wordt en dat ten opzichte van 2025 een aantal taken gestopt of gewijzigd worden zonder financiële gevolgen. We willen, als dat kan, graag middels een memo vernemen wat we niet meer gaan doen en wat er gewijzigd wordt.

De **voorzitter**: Uw verzoek is gehoord. U krijgt later uiteraard antwoord op uw vraag of die memo er kan komen.

14. Voorbereiden AB-vergadering Holland Rijnland 17 december 2025 (raadsregistratienummer Z/25/104107/463672)

De **voorzitter**: Wil iemand deze AB-leden nog iets meegeven?

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Gelet op het voorgaande agendapunt merk ik graag nog even op dat vandaag de 134ste keer was dat ik Het Wedde sinds half januari bezocht. Ik zie de heer Van Hal net vertrekken, maar ik heb het bij hem nagetrokken: het was de 134ste keer.

De **voorzitter**: Dat is leuk.

De heer **Bremmer** (CDA): En dat is nog exclusief het openluchtwembad! Over agendapunt 14 heb ik twee opmerkingen. In de AB-vergadering van Holland Rijnland op 17 december, binnenkort dus, staat onder andere het wijzigingsbesluit Treasurystatuut op de agenda. Daar hebben wij een vraag over, omdat het Treasurystatuut het lenen van geld en het uitzetten van geld toestaat. Het systeem wordt veranderd. Wat betekent dit, heel kort gezegd, voor de financiële stabiliteit van Holland Rijnland? Kaderbrief 27 laat zien dat Holland Rijnland een tekort van bijna 2 ton heeft. Met zo'n wijziging van het Treasurystatuut, waarbij je de indruk krijgt dat het lenen en uitzetten van geld makkelijker wordt, vraag je je af hoe stevig onze grip op de financiën van Holland Rijnland is. Dat laat alle waardering voor het werk dat men doet onverlet.

Nog een tweede opmerking. Op de agenda van dezelfde vergadering staat ook de vernieuwde samenstelling van het dagelijks bestuur na de raadsverkiezingen. Wij spreken als fractie de wens uit dat er straks bij de vernieuwde samenstelling van het dagelijks bestuur en ook van het algemeen bestuur een goede, representatieve samenstelling is van de subregio's van dit gebied en ook van de man-vrouwverhouding. Dat zijn dus een aantal criteria. Wij wensen onze vertegenwoordigers Jolien Schroot en de wethouder toe dat hier goed op gelet wordt. Ik denk dat het goed is dat we dat met elkaar nog even memoreren, omdat we afgelopen week ook een discussie hebben gehad over de samenwerkingsverbanden, de sturingsmogelijkheid en de grip die je daarop krijgt.

De **voorzitter**: De DB-samenstelling moeten we afwachten, maar er wordt altijd gekeken naar evenwichtigheid. Dat lukt de ene keer beter dan de andere keer, want we kunnen het niet iedereen naar de zin maken, maar daar wordt zeker naar gekeken. Wethouder Van der Elst gaat uw vraag over het Treasurystatuut beantwoorden. U heeft overigens geen spreektijd meer, meneer Bremmer. O, mevrouw Mieremet wil hier ook iets over zeggen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik wil complimenten geven aan de schrijver van de annotatie, want het was heel fijn om te lezen wat de mening van Voorschoten is en ook dat op de risico's gelet wordt die wij eventueel hebben bij besluiten die genomen worden. Dat geeft ons als fractie vertrouwen. Net als de heer Bremmer hadden wij een punt over aandacht besteden aan de toekomst. Laten we naar aanleiding van de reactie zeggen dat we daar vertrouwen in hebben, maar dat gaan we zien.

De **voorzitter**: Ik ga mijn uiterste best doen.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Om te beginnen de verandering in het Treasurystatuut. Er is een was/wordt-lijst. Die is lang, maar ik denk dat er op dit punt een kans is dat we dit mondeling kunnen uitwisselen. De was-situatie is dat de autorisatie ligt bij de controller; die was er al. Die autorisatie blijft bij de controller. De enige mutatie in artikel 15.1 is dat de uitvoering lag bij servicemedewerkers van Servicepunt71 en dat die naar de medewerker Financiën van de organisatie zelf gaat. Dat is de enige mutatie. Dat komt dus voort uit de kostenverlagende maatregel die Holland Rijnland heeft genomen in het kader van de kaderstellende taakstelling van de FKGR; daar komt dit vandaan. Verder gaat het hier alleen om kasgeldleningen. Ik weet van kasgeldleningen dat het gaat om maximaal een jaar, vaste rente en aflossing in één keer. Dat is dus niet waar de grote geleende vermogens vandaan komen. Kasgeld is echt korte termijn. Dat over de verandering op dat punt in het Treasurystatuut.

De **voorzitter**: U heeft nog minder dan een minuut, wethouder.

Wethouder **Van der Elst**: Ik doe mijn best, voorzitter. Dan de samenstelling van het dagelijks bestuur. Er kwam gisteren rond tien uur een informatiebrief aan het algemeen bestuur; dat is dus niet besluitvormend. Het staat er samengevat in. De verdeling van het dagelijks bestuur is twee leden per subregio; dat is al zo en dat blijft zo. Als er geen zwaarwegend bezwaar is, wordt voorgesteld dat de burgemeester van Leiden weer voorzitter wordt, zoals hij dat nu ook is. Verder gaat het over de samenstelling van het dagelijks bestuur door de aftredend voorzitter - dat is dus de Leidse burgemeester - als formateur en een aantal criteria voor kandidaten: kennis van de regio, bestuurlijke ervaring en passendheid bij de portefeuilles. De verkiezingsuitslag telt mee, evenals regionale politieke verhoudingen. Burgemeester en wethouders ...

De **voorzitter**: Ik ga u echt om afronding vragen; sorry, excuses. Zoals ik zei, doen we allemaal onze uiterste best om een zo evenwichtig mogelijke samenstelling in alle gremia te krijgen, maar

garantie geldt tot aan de deur. Zijn de vragen daarmee beantwoord? Excuses, wethouder, maar ik heb geen keus. Anders krijg ik weer op mijn kop.

Wethouder **Van der Elst**: Dat moeten we niet hebben, voorzitter.

De **voorzitter**: Precies, ik ben daar klaar mee. Dus het is klaar. Ik constateer dat dit agendapunt daarmee is afgerond. Dank u wel, wethouder.

15. Schriftelijke stemming - Ontslag en benoeming leden Raad van Toezicht van de Stichting Voorschotense Openbare School (hierna: Stichting VOS) (raadsregistratienummer Z/25/105356/469057)

De **voorzitter**: Dit gaat over het ontslag en de benoeming van leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Voorschotense Openbare School. Volgens de statuten van de Stichting VOS benoemt en ontslaat de raad van Voorschoten de leden van de Raad van Toezicht van de stichting. De raad wordt gevraagd de heer Bierman eervol te ontslaan en de heer Kranendonk te benoemen als lid van de Raad van Toezicht. Het gaat om een benoeming van een persoon. Daarom gaan we over tot een schriftelijke stemming. Als u het goedvindt, zijn de burgemeester en de griffier de stemcommissie; zo niet, dan hoor ik dat graag.

(De stembriefjes worden rondgedeeld en opgehaald en de stemmen worden geteld.)

De **voorzitter**: Er zijn in totaal 20 geldige stemmen uitgebracht. Alle stemmen zijn uitgebracht op de heer Kranendonk. Hierbij gefeliciteerd namens de raad van Voorschoten!

(Geroffel op de tafels)

16. Overig

Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

17. Sluiting

De **voorzitter**: De volgende raadsvergadering is op donderdag 29 januari volgend jaar. Mij rest niets anders dan u te danken voor deze fijne avond. Ik wens u hele fijne kerstdagen toe en een hele mooie en in ieder geval veilige jaarwisseling, maar bovenal een ongelofelijk mooi 2026.

De voorzitter sluit om 23.04 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 29 januari 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Drs. E. Krijgsman

Drs. N. Stemerding